

KOPIE

Krajský soud v Českých Budějovicích
pobočka v Táboře
18.4.1994
176

Krajský soud v Českých Budějovicích
18.4.1994
176

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Originál

Záznam:

Odvolání _____ zhlazeno T 11/91-4803
umazením okresního soudu v Brně
ze dne 27.5.2002 sp.zn. Nt-1207/2002
PD - 146.2002

Krajský soud České Budějovice - pobočka v Táboře v senátě
složeném z předsedy JUDr. Jiřího BERNÁTA a přísedících JUDr.
Anny HRUŠKOVÉ a Ing. Eduarda ZÍKY ve veřejném hlavním líčení
rozhodl dne 27. května 1994 v Táboře takto:

Obžalovaní:

1/ býv. mjr. SNB

nar. _____ v _____, bytem
býv. přísl. S SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje,

2/ býv. kpt. SNB

nar. _____ ve _____, bytem _____, býv. přísl.
S SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje,

3/ býv. por. SNB

nar. _____ v _____, bytem _____, býv.
přísl. S SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje,

uznávají se vinnými

všichni tři každý samostatně trestným činem zneužívání pravo-
moci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr.zák.,

protože

1/ obž. jako náčelník 2. oddělení 2. odboru S StB v Praze od května do října 1989 v Praze a Ostravě organizoval a zabezpečoval přijetí svého podřízeného obž.

pod krycím jménem Milan Růžička bez zákonně opatřených dokladů k dennímu studiu na VŠB v Ostravě a k opatření všech k tomu příslušejících náležitostí (složení zkoušek, ubytování atd.) s cílem jeho krytí při pronikání jako operativního pracovníka StB do prostředí tehdejších nezávislých struktur za účelem provádění zpravodajské činnosti, ačkoliv takové jeho jednání bylo v rozporu s jeho oprávněními upravenými v zák.č. 40/74 Sb. a dalších obecně závazných předpisech, čímž byl opatřován složce, v níž působil, zákonu neodpovídající prospěch a byly vyvolány předpoklady pro postih těch osob, které se na opatřování takového prospěchu podílely,

2/ obž. jako starší referent specialista na 2. oddělení 2. odboru S StB v Praze v rozporu se zákonnými oprávněními uvedenými v zák.č. 40/74 Sb. a obecně závazných předpisech dne 1.6.1989 při opatřování dokladů potřebných ke krytí obž.

a k jeho přijetí jako studenta Milana Růžičky na VSB v Ostravě působil na ředitele SPŠ stavební v Praze tak, že dosáhl vyhotovení falzifikátů vysvědčení o maturitní zkoušce a absolvování 4. ročníku této školy, čímž byl opatřován složce, v níž působil, zákonu neodpovídající prospěch a byl vyvolán předpoklad pro postih jmenovaného ředitele, když se na opatřování zmíněného prospěchu v rozporu se svými oprávněními podílel,

3/ obž. jako starší referent 2. oddělení 2. odboru S StB v Praze v rozporu se zákonnými oprávněními uvedenými v zák.č. 40/74 Sb., o SNB, a v dalších obecně závazných předpisech, s cílem zajistit své krytí při provádění zpravodajské činnosti a při pronikání do prostředí tehdejších nezávislých struktur se dne 14.6.1989 zúčastnil pod jménem Milan Růžička se zfalšovanými studijními doklady přijímání zkoušek na VŠB v Ostravě, celé je neabsolvoval a nesložil, ale byl přijatý ke studiu, a pak působil mezi mladými lidmi v Praze a jiných místech jako studující, předstíral založení nezávislého studentského sdružení, vydával se za jeho představitele, určil kontaktní adresu, rozšiřoval programové prohlášení, získával pro činnost další spoluobčany a i v jiných případech se choval způsobem odporujícím Směrnicím pro činnost pracovníků kontrarozvědky, čímž složce, v níž působil, opatřoval zákonu neodpovídající prospěch a vyvolával svou činností předpoklady pro postih osob za činnost odporující zákonům v té době platným,

tedy všichni tři jako veřejní činitelé každý samostatně v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch a současně způsobit jinému škodu vykonávali svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu,

a za to se odsuzují

podle § 158 odst. 1 tr.zák. k trestům odnětí svobody:

1. obž. na 20 (dvacet) měsíců,
2. obž. na 15 (patnáct) měsíců,

u obou se podle § 58 odst. 1 písm. a), § 59 odst. 1 tr.zák. výkon uložených trestů odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu 2 (dva) roky,

3. obž. na 18 (osmnáct) měsíců nepodmíněně.

Podle § 39a odst. 2 písm. b) tr.zák. se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s dozorem.

Naproti tomu se obžalovaný

býv. kpt. SNB

nar. [redacted] v [redacted], bytem [redacted],
býv. přísl. S SNB hl.m. Prahy a Středočeského kraje,

zproštuje

podané obžaloby podle § 226 písm. c) tr.ř., kterou mu bylo klasifikováno za vinu spáchání trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr.zák., realizovaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr.zák., kterého se měl dopustit tím, že

v průběhu roku 1989 v Praze a Ostravě v rozporu se zákonem č. 40/74 Sb. a Směrnicemi pro činnost pracovníků kontrarozvědky s dalšími obviněnými měl realizovat proniknutí operativního pracovníka S StB Praha por. do prostředí tehdejších nezávislých struktur za účelem provádění zpravodajské činnosti, přičemž jako řídící pracovník 2. odboru S StB měl projednat a zabezpečit přijetí jmenovaného pod krycím jménem Milan Růžička k dennímu studiu na VŠB v Ostravě a řídit jej při výkonu zpravodajské činnosti v prostředí nezávislých struktur,

tedy že měl jako veřejný činitel v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch vykonávat svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu,

protože nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný.

Odůvodnění:

I.

celálobou kladeno za vinu šesti příslušníkům býv. Správy StB pro Prahu a Středočeský kraj spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) t.zák., realizovaného ve spolupachatelství za podmínek § 9 odst. 2 t.zák.

Skutkově spatřováno v tom, že všichni společně v průběhu roku 1989 a Ostravě v rozporu se zákonem č. 40/74 Sb. a Směrnici pro činnost pracovníků kontrarozvědky realizovali proniknutí operativního pracovníka StB v Praze por. do prostředí tehdejších nezávislých struktur za účelem provádění zpravodajské činnosti, přičemž zejména

- obviněný [] jako náčelník S StB Praha po seznámení se záměrem vedoucích pracovníků 2. odboru této správy uskutečnit proniknutí příslušníka StB por. do prostředí nezávislých struktur, ačkoliv věděl, že jde o nepovolenou a nezákonnou formu činnosti kontrarozvědky, vydal pokyn k zpracování návrhu na její realizaci, souhlasil s legalizací por. na VŠB v Ostravě, za tím účelem povolil jízdy služebním vozidlem do Ostravy a zpravodajské činnosti por. byl informován,

- obviněný [] a [] jako řídící pracovníci 2. odboru S StB Praha projednali a zabezpečili přijetí por. [] pod krycím jménem Milan Růžička k dennímu studiu na VŠB v Ostravě a řídili jej při výkonu zpravodajské činnosti v prostředí nezávislých struktur,

- obviněný [] pomáhal por. [] při opatřování dokladů potřebných k jeho legalizaci, zejména 1.6.1989 jako přísl. StB neoprávněně požádal ředitele SPŠS v Praze [] o vyhotovení falzifikátů vysvědčení a maturitní zkoušky z absolvování 4. ročníku této školy na jméno Milan Růžička a přijímacím zkouškám na VŠB v Ostravě,

- obviněný [] jako operativní pracovník 2. odboru S StB v Praze se dne 14.6.1989 zúčastnil pod krycím jménem Milan Růžička se zfalšovanými studijními doklady přijímacích zkoušek na VŠB v Ostravě a poté vykonával v prostředí nezávislých struktur zpravodajskou činnost, která byla v rozporu se Směrnicí pro činnost pracovníků kontrarozvědky a z části měla provokační charakter, především tím, že navazoval kontakty s představiteli a členy nezávislých struktur, zúčastňoval se nepovolených demonstrací, předstíral založení NSS a vydával se za jeho představitele, rozšiřoval jeho programové prohlášení, získával pro činnost v něm další občany, organizoval setkání nezávislých studentských skupin na Moravě a dne 17.11.1989 vyzýval účastníky

Dne 20.5.1994 rozhodnuto o vyloučení případu ze společného řízení za podmínek § 23 odst. 1 tr.ř. ze závažných důvodů - vážného zdravotního stavu jmenovaného. O ostatních pak pokračováno a rozhodnuto.

II.

Obžalovaný k podané obžalobě uvedl, že ta není objektivní. Je toho názoru, že se žádného trestného činu nedopustil. Není si vědom, že by někdy měl v úmyslu někoho poškodit a nebo pro sebe získat nějaké výhody. Vždy se snažil sloužit podle přísahy, kterou složil. Bylo to ve prospěch ČSSR. Navrhl, aby byl obžaloby zproštěn. Důkazy nebylo prokázáno, že by vykonával svou činnost způsobem odporujícím zákonu. Ani obžaloba nekonkretizuje, jaký zákon a v jakém ustanovení porušil. Směrnice pro kontrarozvědnou činnost vždy respektoval. Šlo o předpisy tehdy pro něj závazné. Sám z ničeho nezískal žádnou výhodu a neví, že by někdo jiný nějakou výhodu získal. Všechno, co uvedeno v obžalobě, bylo fakticky jeho povinností.

V zásadě vypověděl, že v rozhodné době zastával funkci náčelníka oddělení. Spoluobžalovaný byl na jeho oddělení začleňován někdy na přelomu února a března 1989. Určoval náplň jeho činnosti, případně tak činil jeho zástupce. O splněných úkolech stejně jako ostatní příslušníci oddělení dokladoval při týdenních poradách. K zapracování do problematiky oddělení určil, který patřil k nejzkušenějším pracovníkům.

Potvrdil, že byl velen hned od počátku do operativních průzkumů. Hlásil, že byl s ním navázán kontakt ze strany některých osob z tehdejších nezávislých struktur. O navázání kontaktu byl zpracován záznam. S tím záznamem se seznámil náčelník odboru obž.

Ze záznamu sepsaného obž. bylo patrné, že použil legendu o tom, že je student, že studuje v Ostravě. Po vysvětlení, proč použil takovou legendu, sdělil, že ho nic lepšího nenapadlo a že byl k tomu veden skutečností, že má krátký ostravský přízvuk. Takovou legendu si vytvořil sám a stejně si vymyslel i své krycí jméno Milan Růžička.

Když byla předmětná záležitost projednávána na vedení odboru, bylo uzavřeno, že bude potřebné určitým způsobem krýt obž., nechat mu vystavit krycí občanský průkaz a učinit něco pro jeho ochranu před rozkrytím v prostředí, o kterém se sám v rámci své legendy zmínil. Proto bylo uvažováno o možnosti zanést jméno Milana Růžičky do materiálů týkajících se vysoké školy v Ostravě, a to buď do seznamu ubytovaných nebo do seznamu studentů tak, aby v případě zkoumání jeho osoby protistranou nevyšlo najevo, o koho se skutečně v jeho osobě jedná.

Následně bylo uvažováno o možnosti využít legendy, kterou obž. použil v nezávislých strukturách, k dalším

- 4 809 -

kontaktům s osobami z nezávislých struktur. Nemělo však jít o nějaké aktivní působení, nýbrž o taková setkání, při kterých by měl pod krycím jménem Milan Růžička získávat informace o případné trestné činnosti osob z těchto struktur.

Někdy v měsíci dubnu 1989 měl vykonat obž. služební cestu do Ostravy. Bylo rozhodnuto, že pojedede s ním a že té cesty bude využito k upevnění legendy. Tam na S StB s jedním z náčelníků oddělení byla projednávána možnost zapsání někoho jako studenta na vysokou školu a na ubytovnu této školy. Šlo prakticky o zjištění, jakou formou by se to dalo realizovat. Tehdy bylo sděleno, že dotyčná osoba musí udělat zkoušky, aby mohla být zapsána do seznamu.

Asi za měsíc nebo dva jel do Ostravy znovu k řešení předmetné záležitosti, přičemž s ním takovou cestu vykonal jeho nadřízený.

Při jednání s příslušníky S StB v Ostravě bylo přislíbeno, že bude poslána přihláška ke studiu na škole pro dotyčnou osobu. Současně bylo sděleno, že pokud bude ta osoba přijata, nebude problém zajistit její ubytování.

Po opatření přihlášky ke studiu, byla tato obž. vyplněna. Takový postup byl zvolen za pomoci obž. nebyl v operativní práci dostatečně zkušený. Běžnou praxí bylo, že každý pracovník si obdobný materiál a legendu vymýšlel sám. Protože na vyplnění přihlášky bylo málo času, byly některé údaje v přihlášce smyšlené. Po jejím vyplnění byla odeslána do Ostravy, což si zajišťoval obž. sám. Nelze vyloučit, že odešla cestou pracovníků StB v Ostravě.

Pokud jde o vysvědčení ze střední školy, věděl, že nebylo vystaveno 6. správou FMV. Opatřit vysvědčení měl za úkol obž. Jak bylo získáno, se nevyptával.

V rámci toho se zrodila myšlenka legalizace obž. Podílel se na zpracování návrhu na legalizaci v jeho počátcích. Hlavní část návrhu zpracovával obž. Činil tak po konzultaci s ním a s náčelníkem odboru. V té době však samotná legalizace ještě provedena nebyla. V té fázi šlo teprve o její přípravu. Základním důvodem k tomu byla snaha po získávání informací z nepřátelského prostředí a bylo tím sledováno i preventivní předcházení trestné činnosti. Snažil se najít interní normy, které by danou situaci přesně upravovaly, avšak takové normy nenašel. Vycházel proto ze svých zkušeností, co by v takovém návrhu mělo být, aby ten mohl být akceptován a obž. alias Růžička mohl pracovat podle konceptu. Měl za to, že v návrhu by mělo být memorandum osoby skutečné a memorandum osoby smyšlené, dále cíle legalizace a mělo tam být odůvodnění návrhu. Též měly být uvedeny podmínky, které byly k legalizaci vytvořeny.

Na obž. alias Růžičku byl veden spis prověřované osoby. Spis měl své registrační číslo, přičemž smyslem jeho založení byla jednak blokáce při případném lustrování Milana Růžičky (obž.) jinou součástí, a dále potřeba

shromažďovat veškeré informace o činnosti. Ve spise byly agenturní zprávy a úřední záznamy. Spis se vedl jako originál, takže neexistovala jeho kopie. Nepamatuje se, že by obž. na podkladě své činnosti poskytl nějakou významnější informaci týkající se nezávislých struktur.

V měsíci říjnu 1989 ukončil činnost náčelníka oddělení a byl převeden do jiné funkce. Poté již informován o další činnosti nebyl. Dozvěděl se pouze z monitorů, že bylo nějaké prohlášení Nezávislého studentského sdružení a později byl vydán nějaký letáček. Nevěděl o tom, že si obž. zřídil na hlavní poště poste re-stante pro kontakt s NSS. K tomu mu žádný pokyn nedával a nedal.

Obžalovaný k obžalobě uvedl, že se v žádném případě necítí být vinným, jak je mu kladeno za vinu. Postupoval tehdy v souladu s platnými nařízeními, předpisy, vyhláškami a zákony. Dostal pouze za úkol od svých nadřízených, aby opatřil krycí občanský průkaz pro obž. na jméno Milan Růžička. Dále opatřil maturitní vysvědčení na Střední průmyslové škole stavební v Praze rovněž znějící na jméno Růžička. Jeho návštěva na zmíněné škole byla předem připravena. Tam jednal s jejím ředitelem. Přednesl mu situaci, že jde o závažnou věc, objasňování a odhalování trestné činnosti, namířené proti tehdejšímu zřízení. Požádal o vyhotovení maturitního vysvědčení v potřebných souvislostech vyučovaných předmětů. Vysvědčení si odnesl s tím, že bude vráceno po vyhotovení fotokopíí a jejich ověření. Krycí občanský průkaz vyhotovoval podle daného formuláře. Žádost byla zaslána na 6. správu býv. FMV, což zabezpečoval také z pokynu nadřízených. Co dostal za úkol, to plnil. Ostatní šlo už mimo něj.

Prostřednictvím obhájce navrhl, aby byl zproštěn obžaloby. Není důkaz o tom, že by věděl o činnosti obž. Nebyl jeho řídicím pracovníkem. V žádném směru nevyvolal u nikoho nějaký prospěch a ani nikoho nepoškodil. Nelze to dovozovat ze skutečnosti, že mělo dojít k podstavení obž. a nebo k jeho jakési legalizaci. Žádný předpis něco takového nezakazoval. Naopak bylo předpokládáno, že lze pronikat do zájmových prostředí. Navíc nová koncepce, která byla všeobecně známá, předpokládala možnost takového postupu.

Vypověděl, že nebyl orgánem s rozhodovací pravomocí, ale řádovým příslušníkem. Nikdy se nestalo, že by něco vykonával o své vůli. Domnívá se, že v rozhodné době platily směrnice o agenturní práci, které umožňovaly pronikat agentům a příslušníkům StB do tehdy tzv. nepřátelského prostředí, které bylo tehdy považováno za protistátní. Směrnice jako krajní možnost umožňovaly i průnik kádrového pracovníka do takového prostředí. Bylo tím reagováno na nové společenské podmínky, které byly v roce 1989 v rámci přijatých rozkladných opatření, jako byla např. akce "Klín", o níž se hovořilo i v denním tisku.

Pokud jde o obž. , ten se náhodně kontaktoval s opozičními představiteli, uvedl se jako student z Ostravy a bylo rozhodnuto o jeho dalším působení v rámci opozičních struktur. Protože byla obava, že by mohla být jeho legenda ověřována, a aby se neodhalilo, že je příslušníkem StB, bylo potřebné opatřit jeho příslušné krytí, a to i obstaráním maturitního vysvědčení z civilní školy. Toto vysvědčení bylo nezbytné k tomu, aby se mohl stát studentem některé z VŠ v Ostravě, kde připadala v úvahu Vysoká škola báňská. Jelikož nebyla možnost natisknout vysvědčení, bylo nutno opatřit vysvědčení jinak. Osobně byl za náměstkem primátora , kterému nastínil daný problém a požádal ho o pomoc. Ten zřejmě rozhodl, že má jít za ředitelem Střední průmyslové školy stavební v Praze. Je pravděpodobné, že zmíněnou schůzku dohodl někdo z jeho nadřízených. Poté navštívil ředitele uvedené školy , kterému se představil jako příslušník StB, vysvětlil mu, co po něm požaduje a objasnil společenský záměr a cíl, pro který potřebuje obstarat vysvědčení z této školy. Tehdy se ptal i na názvy předmětů, které se studují ve škole ve 4. ročníku a také na názvy předmětů maturitních. Údaje mu byly poskytnuty a sloužily pak pro vyplnění blanketů, které poskytl jmenovaný ředitel. O této činnosti sepsal pak služební záznam, který byl založen do spisu prověřované osoby, tedy do spisu vedeného na krycí jméno obž.

S touto činností souviselo tzv. podstavení obž. do zájmového prostředí. Na toto podstavení pak z pověření vypracoval písemný návrh a tzv. memorandum. Memorandum obsahovalo všechny důležité údaje k osobě M. Růžičky - obž. Tento návrh byl zpracován někdy v první polovině roku 1989. Byl předán ke schválení náčelníkovi oddělení, v té době obž. . Podle jeho názoru o kontaktu obž. s představiteli opozičních struktur zřejmě věděli a museli vědět nejen jmenovaný náčelník oddělení, ale i náčelník odboru a jeho zástupce.

Dále uvedl, že v návrhu na další činnost obž. v opozičních strukturách byly popsány i prostředky, kterými bude vybaven. Kromě krycího občanského průkazu byla v návrhu uvedena obě vysvědčení; byl připojen spis prověřované osoby, v němž byla založena jednotlivá hlášení formou úředních záznamů. Byl popsán i způsob získání obou vysvědčení se jmény účastníků. Byly založeny fotokopie, když originály vysvědčení byly vráceny do školy.

Při začlenění obž. k působení v zájmovém prostředí, bylo jasné, že ten nesmí provokovat a ani vyvíjet jakoukoliv činnost, která by vedla k jeho dominantnímu postavení v tomto prostředí. Působení v prostředí se plánovalo na dobu maximálně dvou let. Uvažovalo se o tom, že v 2. ročníku VŠ studium nějak ukončí.

Potvrdil, že obž. pomáhal s vyplňováním formuláře na získání krycího občanského průkazu. Doplnil, že s návrhem resp. žádostí o vydání KOP šel na příslušnou správu FMV.

Vyslovil možnost toho, že konkrétní pracovníci ze 6. správy mohl informovat, že se jedná v souvislosti s vydáním KOP o hloubkovou legalizaci.

Nepopřel, že u něj mohl být veden spis PO. K tomu podotkl, že do spisu byly zahrnovány agenturní zprávy obž. i, což bylo zpravidla jednou za týden nebo za 14 dnů. Některé zprávy četl, ale na obsah si nevzpomíná. Sdělil, že mu je známo, že existovala organizace nezávislého studentského sdružení. Potvrdil, že leták týkající se tohoto sdružení viděl, ale není mu nic známo o tom, že by obž. takový leták rozšiřoval. Jména napsaná pod letákem mu nic neříkají, s výjimkou jména Milan Růžička.

Obžalovaný k obžalobě uvedl, že na jejím znění se odráží údobí, v němž byla zpracována. Šlo o období porevoluční a období politického chaosu. Samotné vyšetřování nebylo vedeno vždy v souladu se zákonem. Často docházelo k porušování práva a především prezumpce neviny. Zdůraznil, že působil v přísně organizovaném sboru podřízeným lidu ČSSR. Osobně se snažil svěřené úkoly plnit co nejlépe a nejdůsledněji. Byl vázán služební přísahou, kterou při nástupu složil. Plnil zpravodajské úkoly v tehdy označeném nepřátelském prostředí. Plnil tedy podobné úkoly, které plní i současná zpravodajská služba. Výsledky práce jsou ale diametrálně rozdílné. Jedni jsou při tom souzeni a nyní i přes různá pochybení nejsou bráni k odpovědnosti. Za svou minulost a vykonanou práci se nestydí. Necítí se být něčím vinen. Vůči státu se nedopustil ničeho protizákonného.

Po takovémto zásadním vyjádření odepřel pak vypovídat k vlastnímu předmětu obžaloby. Na závěr však navrhl, aby byl obžaloby zproštěn, protože se žalovaného činu nedopustil. Nastoupil do služeb u StB v březnu 1989. Na oddělení byl nejmladší a nejméně zkušený. Neměl žádné kompetence. Všechno, co plnil, bylo z pokynu nadřízených. Neměl však důvod pochybovat o legálnosti požadavků. Není žádný důkaz, že by si chtěl opatřit nějaký prospěch a nebo něco někomu způsobit. Nikomu také žádná újma např. na zdraví, na osobní svobodě, v zaměstnání apod. nevznikla.

V přípravném řízení do protokolu uvedl, že byl zařazen na funkci staršího referenta a bylo jeho úkolem shromažďovat informace k různým nezávislým strukturám.

Jednou byl vyslán na soudní jednání ve věci a . Tam byl kontaktován - manželkou . Ta se ho vyptávala, odkud je a co je zač. Sdělil jí připravenou legendu, že se jmenuje Růžička, je studentem z Ostravska. Jmenovaná měla zájem o informace ze studentského prostředí. O tomto kontaktu informoval svého náčelníka obž. . Byl vyzván, aby o tom sepsal zprávu. To se odehrálo někdy na jaře roku 1989. Později se konaly další procesy a zde měl již úkol pokusit se navázat styk s nějakými představiteli nezávislých struktur. To již vystupoval jako student Růžička, přičemž úkoly ho pověřoval obž. .

O něco později mu bylo řečeno nejspíše a v přítomnosti obž., že bude do nezávislých struktur legalizován. Dále mu bylo sděleno, že bude vybaven krycím občanským průkazem a posléze, že bude dělat přijímací zkoušky na vysokou školu.

Potvrdil, že byl veden svazek na jeho osobu a z toho dovozoval, že jeho činnost byla schválená. Osobně se zúčastnil přijímacích zkoušek na VŠB v Ostravě. Část absolvoval společně s dalšími uchazeči a pak následoval pohovor. O výsledku přijímacích zkoušek byl písemně vyrozuměn již na krycí adresu a jméno Milan Růžička.

Jeho úkolem bylo proniknout do vedení tehdejších nezávislých struktur. Některé důležitější zprávy vypracovával písemně a předával je svému nadřízenému, kterým byl nejprve obž. a později je předával novému náčelníkovi.

Ve své výpovědi se zmínil též o tom, že se 21.8.1989 zúčastnil manifestace na Václavském náměstí. Šlo mu o zajištění hodnověrnosti v prostředí nelegálních struktur. Jeho úkolem byla fyzická přítomnost na místě, aby jej lidé z těchto struktur registrovali. Ke konci manifestace byl však zadržen a převezen do cely předběžného zadržení. Zde setrval plných 48 hodin. Nepokoušel se s nikým ze svých nadřízených spojit.

Vyslovil názor, že problémy spojené s organizačním zajištěním jeho legalizace řešil obž. . Otázky kolem jeho přijetí na VŠB zařizoval obž. a On obdržel materiály k přijímacím zkouškám.

Po legalizaci dostal za úkol proniknout do nezávislého studentského sdružení a získávat poznatky a informace o jeho činnosti a jeho činnost korigovat, aby to odpovídalo zájmům instituce, v níž působil. Jinak se zaměřoval na získávání jakýchkoliv poznatků, které měly státobezpečnostní význam. O své činnosti podával pravidelná hlášení a vyhotovoval písemné zprávy.

Dne 17.11.1989 se zúčastnil shromáždění na Albertově a později pak šel s průvodem až na Národní třídu. Před tím se setkal s a dalšími osobami. Měl s sebou písemně prohlášení NSS. Sám nějaké tiskoviny nerozdával.

Obžalovaný k obžalobě uvedl, že ji v plném rozsahu odmítá. Vyšetřování nebylo vedeno zákonným způsobem. Nebyla respektována prezumpce neviny, nebyly zajišťovány důkazy v jeho prospěch. Byl nápomocen objasňování věci.

Od léta 1988, kdy prodělal infarkt myokardu, se dlouhodoběji léčil. Do zaměstnání nastoupil až v první polovině ledna 1989. Krátce na to utrpěl další infarkt a byl odvezen rychlou záchrannou službou. Při doléčování bylo shledáno, že trpí vrozenou vadou. Bylo uvažováno o operaci srdce. Proto podléhal léčebnému procesu, několikrát v měsíci docházel na celodenní vyšetřování.

Byl také hospitalizován, dvakrát byl v lázních po třech až čtyřech týdnech. Čerpal rovněž dovolené. Počátkem roku 1989 se rozhodl, že ze zdravotních důvodů odejde ze služby. Neměl proto žádný vážný zájem zabývat se nějakými koncepcemi a nebo mimořádnými aktivitami.

V rozhodné době problematiku operativy zabezpečoval především jeho zástupce. Jemu také bylo dokladováno jednotlivými náčelníky a přes něj šly všechny agenturní zprávy. On je připomínkoval, doplňoval a předával na analytiku. V zásadě o prvním kontaktu obž. informován byl. Když probíhaly procesy a jiné akce, bylo uloženo provádět operativní průzkum. Obž. nebyl tehdy speciálně vybrán na nějakou věc. Byl však zájem získávat podrobnější informace.

Někdy v měsíci dubnu vykonával služební cestu do Ostravy. Byl požádán obž., zda by ho vzal s sebou. V Ostravě bylo jednáno s náčelníkem 2. odboru S StB a obž. navštívil náčelníka oddělení, který měl na starosti vysoké školy. O výsledku jednání obž. byl informován. Tehdy byla snaha zabezpečit přes Ostravu ochranu obž., když při tom kontaktu uvedl, že pochází z Ostravy.

O dalších aktivitách v pozdější době již informován nebyl a ani do věci nezasahoval. Byl v lázních a vrátil se až v druhé polovině června. V té době byl vystaven krycí občanský průkaz. Žádanka o něj byla podepsána jeho jménem, avšak podpis byl zfalšovaný. Je z toho patrné, že neměl důvěru a že se všeobecně vědělo, že odejde. Proto s řadou věcí nebyl seznamován. Osobně by nedal souhlas k tomu, co následně proběhlo. To znamená, že bylo vystaveno nějaké vysvědčení, že se vykonala další cesta do Ostravy, byla zajištěna účast na zkouškách na VŠ atd. O tom, že byl obž. přijat na VŠB se dozvěděl až v lednu 1990.

Podle něj z důkazů nelze dovozovat jeho spoluúčast na jednání popsaném obžalobou. Nepodílel se na ničem, z čeho je obžaloba složena. Prakticky vždy, kdy nebyl na pracovišti, převážně z důvodu nemoci a nebo dovolené, bylo realizováno v dané věci něco, co je obžalobou kladeno za vinu. Legalizace se skládala z několika aktů, přičemž v tom prvním období o legalizaci ještě nešlo. Do jeho odpovědnosti nelze zahrnovat jízdu do Ostravy, protože byla realizována za jiným účelem. Cílem nebylo zajistit přijetí obž. na studium. To bylo realizováno až v červnu 1989.

V té době byl ale nemocný. Neměl žádný vliv na zadržení obž. v srpnu 1989. Nikterak se nepodílel na zpracování návrhu na legalizaci. Od konce října do konce listopadu 1989 byl na dalším léčení a tedy se rovněž nemohl něčeho zúčastnit. Navrhl, aby byl obžaloby zproštěn.

Obviněný, jehož věc byla vyloučena ze společného řízení, byl vyslechnutý v hlavním líčení a v zásadě uvedl, že celá záležitost kolem obž. vztahující se k jeho osobě je vykonstruovaná. Nemá s ní nic společného. Nepodílel se na zpracování nějakého referátu, neprováděl ani případné doplňky.

Nikdy s ním o zapojení jmenovaného do nezávislých struktur nebylo hovořeno. Nebyl vůbec seznámen s podstatou věci. Neví ani, jaká opatření byla přijímána. Veškeré úkony kolem toho prováděl náčelník odboru obž. a náčelník oddělení obž.

Někdy v květnu nebo červnu 1989 měl jet do Ostravy. Tehdy se na něj obrátil obž., že by tam chtěl něco projednat. Vysvětlil, že tam bude obecně hovořit o nějaké přípravě na školu, ubytování apod. Během jízdy se pak zmínil, že jde pravděpodobně o záležitost týkající se obž. V Ostravě pak byl přítomen jednání obž. s náčelníkem 2. odboru. Pouze jednání přihlížel. Podrobnosti neznal. Jednání vyústilo ve všeobecný závěr, že by se mohlo něco takového uskutečnit. Bylo hovořeno o podmínkách přijetí na VŠ, přičemž bylo řečeno, že to musí proběhnout jako každý jiný případ.

On sám konkrétně ani neúkoloval a ani nekontroloval činnost obž. Z celkových informací pro něj nevyplývalo nic, z čeho by mohl dovodit, že jde o informace od jmenovaného. Řízení orgánů na oddělení bylo totiž záležitostí náčelníka oddělení

Dále uvedl, že v srpnu 1989 dostal informaci od obž., že obž. byl zadržen a zajištěn. O tom informoval náčelníka správy. Sám nic v tomto směru nepodnikal.

Pokud jde o 17.11.1989, žádné úkoly obž. nestanovil a ani s nadřízenými o nějakých úkolech a opatřeních pro něj nehovořil. Uvědomoval si, že jakákoli činnost jmenovaného byla náčelníkem správy zakázána.

Obviněný, jehož věc byla rovněž vyloučena ze společného řízení a jehož výpovědi byly v hlavním líčení čteny, k předmětu obžaloby v podstatě uvedl, že obž. fyzicky nikdy neviděl a s ním nejednal. Teprve se zpětnou platností se dozvěděl, že jmenovaný nastoupil někdy v březnu 1989 na 2. odbor S StB. Také se zpětnou platností zjistil, že ten při operativních průzkumech při zabezpečování jednotlivých soudních procesů s účastníky událostí okolo 15. ledna 1989, měl navázat kontakt buď s nebo. Nařídil, aby některé souvislosti byly prověřeny, zda se nejedná ze strany nelegálních struktur o provokaci, poté byl zpracován řádný referátník pro zavedení operativního příslušníka do rozpracování. To měl s konečnou platností schválit 1. náměstek FMV.

Podle něj další vývoj byl takový, že obž. s obv. předložili jeho zástupci návrh referátníku, který však neodpovídal náležitostí. On sám ten návrh nečetl. Bylo mu sděleno, že návrh byl vrácen k přepracování. V době předložení návrhu na referátník probíhala a nebo již proběhla legalizace na VŠB. Ohledně této záležitosti byli funkcionáři z 2. odboru dvakrát v Ostravě. Jednou tam byli obž. a a podruhé pak a

Byl informován o příznivém výsledku. Později několikrát vyzýval, aby byl urychleně předložen referátník. Protože k tomu nedošlo, tak výslovně jakoukoliv činnost obž. zakázal. Je možné, že to byla jeho reagence na to, že se ten nechal v souvislosti s událostmi 21.8.1989 předvést. O tom, že by obž. ve své činnosti pokračoval, nevěděl.

Dále vypověděl, že s návrhem na možné podstavení obž. do zájmového prostředí přišel obž. Bylo to někdy v té době po zmíněných procesech. Smyslem mělo být získávání zpravodajských informací. Podle něj zavedení operativního pracovníka do rozpracování v tzv. podstavu předpisová úprava ve vyjimečných případech připouštěla. V případě obž. se jednalo prakticky o první fázi. Musel mít krycí občanský průkaz, zabezpečenou legendu. V tomto případě, že se jedná o studenta. Konečné rozhodnutí ve věci mělo být ale učiněno až 1. náměstkem FMV. On osobně krycí jméno neznal, dozvěděl se ho až po 17.11.1989.

Osobně nepřišel nikdy do styku s nějakým záznamem nebo agenturní zprávou vypracovanou obž. Agenturní zprávy dostával náčelník oddělení, který k nim zaujímal své stanovisko z hlediska věrohodnosti a prováděných navrhovaných opatření.

III.

Na základě vyhodnocení stanovisek a výpovědí obžalovaných, jakož i všech shora jmenovitě uvedených svědeckých výpovědí (včetně výpovědí těch obviněných, jejichž věc byla vyloučena k samostatnému projednání) a ostatního důkazního materiálu - s výjimkou důkazů vztahujících se k dalším bodům obžaloby ohledně obv. - dospěl soud k těmto skutkovým zjištěním (o nichž nemá důvodné pochybnosti - § 2 odst. 5 tr.ř.):

Všichni obžalovaní byli v rozhodné době příslušníky SNB. To znamená příslušníky ozbrojeného sboru. Podle zastávaných funkcí byli nadáni zákonnými pravomocemi. V jejich rámci mohli působit při plnění úkolů společnosti a státu, za což nesli i svou odpovědnost.

K jejich základním povinnostem (z pohledu projednávané problematiky) patřilo řídit se tehdy platnou Ústavou, ústavními zákony, zákony a ostatními právními předpisy. Měli chránit tehdejší společenské a státní zřízení. Do práv a svobod občanů mohli zasahovat jen v mezích zákona a v rozsahu přiměřeném chráněnému zájmu. Měli též odhalovat a zneškodňovat nepřátelskou činnost, soustřeďovat a zpracovávat informace důležité pro bezpečnost státu. Při provádění služebních úkolů, jakož i při ostatní služební činnosti byli povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti občanů i své vlastní a usilovat o to, aby občanům v souvislosti s touto činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu prováděného opatření.

Vedle takovýchto úkolů a povinností, vyplývajících ze zákona č. 40/1974 Sb., o SNB, byli povinni řídit se Směrnicemi pro činnost pracovníků kontrarozvědky (A-oper-I-1). Z těchto Směrnic, ale též z dalších pro ně vyplývalo ve svém poslání uplatňovat funkce preventivně-výchovnou, represivní a informační. Především však získávat, soustřeďovat a vyhodnocovat státobezpečnostní poznatky. Měli při tom postupovat iniciativně, operativně a ofenzivně. V procesu rozpracování využívat specifické prostředky, především spolupracovníky, zpravodajskou techniku a sledování.

V praktické činnosti museli trvale uplatňovat zásadu odpovědnosti, dále dodržovat politicko-odborný přístup, zákonnost, konspirativní pojetí práce, regionální a komplexní využití kontrarozvědných prostředků, hospodárnost ve finančním a materiálovém zajištění. Měli právo využívat krycích průkazů a legalizačních razítek, avšak výjimečně pouze při provádění kontrarozvědných a rozvědných akcí.

Novou koncepcí pro činnost kontrarozvědky, která byla dána k dispozici jako závazná směrnice, bylo předpokládáno prohloubení a zkvalitnění kontrarozvědné ochrany, získávání včasné a přesné informace o záměrech protivníka. V této koncepci bylo uvedeno, že v odůvodněných případech třeba využít kádrových operativních pracovníků k podstavám (navazování osobního kontaktu pod krytím) se zájmovými objekty s cílem získávání poznatků potřebných k přesnému a rychlému rozpracování objektu a získání potřebné dokumentace.

V rámci plnění stanovených povinností se Správa StB pro Prahu a Středočeský kraj podílela na získávání a vyhodnocování různých informací z prostředí tehdejších nezávislých struktur. V souvislosti s tím se někteří pracovníci S StB, především 2. odboru zúčastňovali různých operativních průzkumů. Byli vysíláni též na některá hlavní líčení, která v roce 1989 v jarních měsících probíhala s některými účastníky demonstrací z ledna toho roku.

Ve dnech 16. a 17.3.1989 probíhalo takové hlavní líčení v trestní věci _____ a _____. Na toto hlavní líčení byl do operativního průzkumu velen obž. _____, který se dnem 1.3.1989 na vlastní žádost stal příslušníkem S StB - 2. odboru, 2. oddělení v Praze.

Během přestávky při probíhajícímu procesu byl osloven _____, která se zúčastnila jednání jako důvěrnice _____. Zajímalo ji, zda patří k novinářům, resp. z jakého titulu se přeličení účastní. Dotazovala se ho, odkud je, na což reagoval dost vyhýbavě. Ona se mu také nepředstavila. Protože vstřícně nereagoval, vrátila se ke svým přátelům. K vzájemnému styku později již nedošlo.

O něco později v době, kdy probíhalo odvolací řízení ve zmíněné věci, vyhledal obž. _____, která byla důvěrnicí _____ a dotazoval se ji na _____.

si uvědomila, že tohoto člověka viděla na výše uvedeném hlavním líčení. Vzpomněla si, že jmenovaná ji informovala, že ten člověk na ni nezapůsobil dobrým dojmem. Proto se ho chtěla co nejrychleji zbavit. On se jí však představil jako Růžička a sdělil pro adresu na kolej VŠB v Ostravě. Ona sama mu adresu neposkytla a tím jejich kontakt skončil.

Obžalovaný o svých kontaktech a zjištěních informoval svého nadřízeného náčelníka oddělení obž. Zpracovával také o tom příslušné záznamy. V souvislosti s tím měl úkol v takových stycích dále pokračovat. Bylo to hodnoceno jako příležitost získávat informace z prostředí, o které byl zájem. Současně bylo uvažováno o zajištění krytí obž. aby nebyl při podobných příležitostech odhalen jako příslušník StB a aby byla potvrzena jím použitá legenda.

Tyto záležitosti nebyly rozhodovány jen na úrovni náčelníka oddělení, ale byly posouzeny ve vedení 2. odboru a dále pak bylo o nich rozhodováno i náčelníkem S StB pro Prahu a Středočeský kraj. Na základě toho bylo ze strany odpovědných funkcionářů přikročeno k realizaci dalších následných úkonů, jimiž se mělo zabezpečit dosažení potřebného krytí obž. Měl být vypracován návrh na tzv. legalizaci ve formě podstaty, aby mohlo dojít ke schválení takového využití obž. ve zmíněném prostředí. Předpokládalo se, že návrh bude předložen l. náměstkovi FMV.

Někdy v měsíci dubnu nebo počátkem května 1989 v zájmu realizace přijatého záměru uskutečnili obž. a obž. služební cestu do Ostravy. Tam bylo předběžně jednáno s náčelníkem 2. odboru S StB. Výsledkem jednání byl závěr, že lze zabezpečit možné přijetí někoho ke studiu na VŠB v Ostravě, avšak cestou absolvování přijímací zkoušky.

V červnu 1989 byla vykonána další služební cesta do Ostravy, které se zúčastnil obž. a obž. když náčelník 2. odboru obž. byl mimo pracoviště na léčení. Zde již byla konkretizována možnost účasti obž. na přijímacích zkouškách a byly projednány další problémy spojené s legalizací jmenovaného jako studenta na zmíněné škole. Za pomoci blíže nezjištěných pracovníků S StB v Ostravě došlo k opatření nezbytných podkladových materiálů, jako přihlášky ke studiu a tematických okruhů otázek k přijímacím zkouškám.

Obž. bylo poté oznámeno, že se pod jménem M. Růžička zúčastní přijímacích zkoušek. Zároveň mu bylo umožněno připravovat se v pracovní době na tyto zkoušky. V té souvislosti bylo obž. uloženo obž. aby jako starší a zkušený pracovník pomohl obž. s vyplněním přihlášky ke studiu a s opatřením dalších nezbytných dokumentů k přijímacímu řízení. Jmenovanému bylo také uloženo, aby zpracoval návrh na tzv. podstavu a pomohl při zpracování všech potřebných údajů.

Pro zajištění řádného přijímacího řízení bylo nezbytné opatřit maturitní vysvědčení o absolvování střední školy. Takový doklad opatřil obž. , který 1.6.1989 navštívil jednak náměstka primátora , který měl ve své kompetenci úsek školství, a jednak : , tehdejšího ředitele Střední průmyslové školy stavební v Praze. Návštěva obž. u prvního funkcionáře byla předem telefonicky dohodnuta některým z funkcionářů S StB Praha.

Obž. se při jednání představoval jako příslušník StB a sděloval, že potřebuje vysvědčení o absolvování SPŠS pro jejich příslušníka ze závažných služebních zájmů. Ředitel uvedené školy svolil blankety vysvědčení podle údajů, které mu byly obž. nadiktovány. Vyhotovené originály maturitního vysvědčení a vysvědčení o absolvování posledního ročníku školy na jméno Milan Růžička, opatřené razítkem školy, byly pak použity k pořízení notářsky ověřených fotokopíí.

Fotokopie vysvědčení o maturitní zkoušce si nechal ověřit dne 15.6.1989 na Státním notářství pro Prahu 1 obž. Fotokopie vysvědčení o absolvování 4. ročníku SPŠS byla ověřena na Státním notářství v Ostravě dne 22.6.1989. Po provedeném notářském ověření byly originály vysvědčení vráceny řediteli školy.

K potvrzení legendy obž. a pro potřebu jeho legalizace na VŠB v Ostravě byl obž. urychleně vystaven krycí občanský průkaz na jméno Milan Růžička. Bylo tak učiněno postupem, zhruba odpovídajícím tehdejší předpisové úpravě. Žádanku o vydání KOP si vypsál obž. za pomoci obž.

1. Osobní údaje si určil sám obž. a uvedl, že Milan Růžička je zaměstnancem k.p. Výstavba kamenouhelných dolů v Kladně. Je absolventem SPŠS s maturitou a bydlí v obci , okr. , kde bylo jeho skutečné trvalé bydliště. Žádanka o vydání KOP byla podepsána obž. . Grafologickou expertizou bylo však zjištěno, že jeho podpis byl zfalšován. Žádanku nemohl podepsat i proto, že v rozhodné době od 23.5. do 13.6.1989 byl mimo území republiky. Důkazy se však nepodařilo zjistit, kdo skutečně žádanku podepsal. Ta však byla schválena zástupcem náčelníka S StB Praha . Dne 6.6.1989 byla pak předána na příslušné pracoviště RMV. Druhého dne KOP na jméno Milan Růžička převzal obž.

Přihláška ke studiu na Ekonomické fakultě VŠB v Ostravě spolu s životopisem Milana Růžičky (obž.) a žádostí o ubytování na koleji byla podána opožděně. Cestou orgánů 2. odboru S StB v Ostravě bylo však u děkana zmíněné fakulty prof. zabezpečeno, že byla přesto přijata. S jeho souhlasem byla také zařazena do přijímacího řízení, i když nebyla řádně vyplněna, neobsahovala všechny požadované údaje a náležitosti. Chybělo číslo občanského průkazu, rodné číslo, potvrzení lékaře o způsobilosti ke studiu, stanovisko zaměstnavatele a jiné údaje.

Se souhlasem obž. a byl obž.
dne 13.6.1989 odeslán k přijímacím zkouškám do Ostravy. K tomu účelu mu bylo poskytnuto služební vozidlo s řidičem. Toho dne přespal na ubytovně MV a 14.6.1989 se dostavil k přijímacímu řízení. Absolvoval pouze písemnou část přijímací zkoušky z matematiky a ruštiny. Ústní zkoušku nevykonal. Jeho přihláška ke studiu s písemnou prací neprošla zkušební komisí. Po skončení ústní části přijímacího řízení byla předána předsedovi zkušební komise doc. , a to buď přímo prof. a nebo pracovníci studijního oddělení . Protokol o přijímací zkoušce byl podepsán a bylo doporučeno přijetí. Z materiálů písemné zkoušky z matematiky vyplynulo, že některé matematické postupy obž. (Milana Růžičky) byly opraveny jinou osobou, aby obžalovaný v písemné zkoušce uspěl. Nepodařilo se zjistit, kdo do písemné práce popsaným způsobem zasáhl.

Obž. byl o něco později pak vyrozuměn VŠB v Ostravě na adresu Milan Růžička, že byl ke studiu přijat. Doručení této zásilky, ale případně i jiných zásilek, měl obž. zajištěno takovým způsobem, že pošta byla doručována na jeho skutečnou adresu a nebo rodičů jeho manželky. Prostřednictvím manželky oznámil totiž vedoucí pošty ve , že v sousedním domě, který je neobydlený, bude bydlet jeho známý student VŠB Milan Růžička, který je z Prahy a bude se v místě zdržovat pouze o sobotách a nedělích.

O přijetí na VŠB v Ostravě informoval obž. své nadřízené. V červenci 1989 čerpal řádnou dovolenou. V té době byl zpracován návrh na podstavu obž. jako Milana Růžičky do nezávislých struktur. Koncepce byla určena obž. vlastní návrh byl pak zpracováván obž. . Ten navrhovaný obsah průběžně konzultoval se svým nadřízeným a upřesňoval ho podle jeho rad a připomínek. Návrh v podstatě obsahoval charakteristiky obž. jako skutečné osoby a Milana Růžičky jako osoby smyšlené. Dále pak cíle podstaty a některé další skutečnosti. Součástí byl i referátník jako schvalovací dokument.

Zpracovaný návrh byl pak předložen zřejmě zástupci náčelníka S StB . Ten tento návrh po určité době vrátil k přepracování, protože materiál nebyl dostatečně propracovaný. Návrh se nenalezl. Patrně byl s jinými materiály v prosinci 1989 skartován.

Přijetím obž. pod krycím jménem na VŠB v Ostravě byla potvrzena jím uvedená legenda, kterou použil. Poté se obžalovaný snažil navazovat další kontakty a pronikat do nezávislých struktur. Chodil na místa, kde se stoupenci takových iniciativ scházeli. Zúčastňoval se různých schůzek na Karlově mostě a později na Václavském náměstí v Praze. Mezi jeho úkoly patřilo pronikat hlavně do nezávislého studentského hnutí a mezi představiteli opozičních kruhů. Získávat tak informace o jejich záměrech a činnosti a jakékoliv poznatky státobezpečnostního významu. Ze svědeckých výpovědí tehdejších některých významnějších představitelů opozičních struktur však vyplývá, že se obž.

nepodařilo navázat kontakty s takovými představiteli a ani se mu nepodařilo hlouběji proniknout do řad tehdejších nezávislých iniciativ. Mimo jiné to potvrdil jako svědek , tehdejší pracovník S StB v Praze, který se zabýval problematikou činnosti Charty - 77. Při své služební činnosti nenarazil na činnost obž. Sdělil také, že ten byl příliš krátkou dobu pracovníkem StB, aby mohl vůbec někde proniknout.

Dne 21.8.1989 se obž. zúčastnil tehdy nepovoleného shromáždění v centru Prahy. To proto, aby na sebe upoutal pozornost a získal důvěru osob z opozičních skupin. Ve večerních hodinách byl však na pěší zóně zadržen příslušníky pořádkových jednotek. Pak byl převezen s dalšími zadrženými na OO V8 Jeseňnice. Byl tam vyslechnut a dne 22.8.1989 byl umístěn do věznice. V CZZ byl držen do konce zákonné lhůty. Po propuštění s některými zadrženými navštívil restauraci Na Špejchaře. Zde s nímž byl ve společné cele pro zadržené osoby, uvedl, že pracuje v nezávislém studentském sdružení v Ostravě. Navrhl další setkání.

Pro účast na nepovoleném shromáždění bylo obž. jako Milanu Růžičkovi sděleno podezření pro přečin a ve věci bylo konáno objasňování. Dne 21.9.1989 byl případ rozhodnutím obvodního prokurátora odložen. V průběhu objasňování byl však vyžádán pracovní posudek, přičemž ze zprávy organizace bylo zjištěno, že u k.p. VKD Kladno nebyl a není M. Růžička zaměstnán a nikdy tam nepracoval. Byl proto zaslán 13.9.1989 OS SNB na Milana Růžičku poznatek, že řádně nepracuje a prostředky k obživě si opatřuje trestnou činností. Tento poznatek, stejně jako předchozí dálhopisná dožádání, se na OS SNB v ztratily a nebyly realizovány.

Dne 1.9.1989 se obž. dostavil jako Milan Růžička k zápisu na VŠB v Ostravě. Tam předložil příslušné pracovníci fotografie do osobního spisu a pro výkaz o řádném studiu. Převzal stravovací průkaz, seznam zapsaných přednášek a formuláře dokladů potřebných ke studiu. Při vyplnění dokladů uváděl osobní údaje podle krycího občanského průkazu. Později si vyřídil ubytování na koleji, obdržel k tomu příslušný dekret, vyzvedl si tiskopis pro přihlášení přechodného pobytu, kolejní průkaz a převzal pokoj. Ubytovaní bylo pouze formální, protože se tam nezdržoval. Nezúčastňoval se ani výuky ve škole.

Po svém zadržení dne 21.8.1989 se obž. prostřednictvím postupně seznámil se skupinou osob, které buď působily v tehdejších nezávislých strukturách a nebo s nimi sympatizovaly. Konkrétně se začal stýkat především s

a některými dalšími. Společně se s nimi scházel a mezi nimi vystupoval jako student VŠB v Ostravě Milan Růžička.

V měsíci říjnu až listopadu 1989 začal obž. v prostředí těchto mladých lidí aktivně vystupovat jako představitel nezávislého studentského sdružení. Byl na něj zaveden spis prověřované osoby pod krycím názvem " ". Šlo o spis, kterým bylo sledováno ochránění před lustrací a možným rozkrytím jinou

4

součástí SNB. Spis sloužil k zakládání písemných zpráv zpracová-
ných obžalovaným při výkonu jeho operativní činnosti, jakož i
veškerých materiálů a písemností vztahujících se k činnosti
M. Růžičky. Podle údajů založených ve spise byl evidován u obž.
1. Ve skutečnosti si jej však vedl sám obž.
s jeho pomocí. Podle sdělení FMV byl v prosinci 1989 skartován.

Obž. v říjnu a listopadu 1989 začal rozšiřovat
prohlášení o založení nezávislého studentského sdružení s jeho
programem. Toto prohlášení kromě dalších požadavků obsahovalo
i požadavek na odstoupení všech zkompromitovaných státních a po-
litických představitelů. V prohlášení byla výzva ke studentům,
aby se k němu připojili a na školách zakládali pobočky NSS.
Prohlášení bylo podepsáno M. Růžičkou, a
Byla zde uvedena i kontaktní adresa na Milana Růžičku
poste restante , pro studenty, kteří by
měli zájem zapojit se do činnosti této organizace. Korespondenci
doručovanou na tuto adresu vybíral obž. Je zřejmé, že
nejen tento dokument, ale i další, jak ještě o něm bude zmínka,
byl koncipován tímto obžalovaným, když nelze vyloučit, že mu
s tím někdo pomáhal. Ostatní obžalovaní takovou možnost pokud by
mělo jít o ně, vyloučili. Zmíněné prohlášení upravoval a tisknul
, kterého o takovou činnost obž. požádal. Jme-
novaný si osobně též myslel, že materiál pochází od předávající-
ho. Výtisky si také obžalovaný vyzvedl společně s .

Obžalovaný se snažil různými způsoby zakládanou
organizaci popularizovat a prezentovat ji jako významnou ne-
závislou studentskou iniciativu. Přesto však, jak bylo ověřeno
na všech tehdejších fakultách vysokých škol, nikde taková orga-
nizace založena nebyla. Proto obžalovaný usiloval o získání
kontaktů na skupiny nezávislých studentů v Praze. Navštívil
a představil se jí krycím jménem. Sdělil jí, že
v Ostravě studenti založili nezávislou skupinu, chtějí navázat
spojení s dalšími skupinami a sjednotit s nimi svou činnost.
Přitom jí poskytl programové prohlášení. Na základě tohoto ma-
teriálu byla zpracována agenturní zpráva VIA ze dne 7.11.1989
o založení NSS. O něco později takováto informace byla zahrnuta
do analytických zpráv StB.

Do NSS se obžalovaný snažil získat studentky
a . Dne 19.10.1989
dal na Staroměstském náměstí leták s prohlášením
NSS. Ta projevila zájem o činnost a odepsala také na kontaktní
adresu. Asi za týden se jí telefonicky ozvala dívka, která se
představila jako a pozvala ji na schůzku dne
13.11.1989 na stanici metra Muzeum. Jmenovaná se na schůzku
dostavila společně s dalšími kamarádkami.

Tehdy došlo k jejich zavedení do kavárny Savarin za obž.
. Ten měl prostřednictvím další osoby (zřejmě svého
agenta) zde dohodnuto setkání s . Jmenovaný se sku-
tečně tohoto setkání zúčastnil. Při tomto setkání se hovořilo
o činnosti NSS pouze obecně. Bylo signalizováno, že koncem

listopadu 1989 se bude na Moravě konat shromáždění NSS a dalších nezávislých iniciativ mládeže.

Vedle příprav setkání NSS s dalšími nezávislými iniciativami na Moravě, se obž. v týdnu před 17.11.1989 angažoval i ve vztahu k připravované studentské manifestaci u příležitosti 50. výročí smrti studenta J. Opletala. Pod jménem Růžička jako představitel NSS organizoval vydání a rozšiřování letáku "Vezmi s sebou květinu", kterým vyzýval k účasti na studentské manifestaci na Albertově s následným průvodem po trase Karlovo náměstí, Václavské náměstí, Opletalova ulice. K účasti na manifestaci zval řadu osob, s nimiž se tehdy jako Milan Růžička stykal. Snažil se prosadit, aby účastníci manifestace po skončení oficiálního shromáždění na Albertově nešli plánovanou trasou podle programu.

Dne 17.11.1989 se obž. v rámci svého působení zúčastnil jako student Milan Růžička a představitel NSS oficiální manifestace na Albertově. V jejím průběhu pokračoval v usku- tečňování záměru veřejně prezentovat činnost NSS a svoje posta- vení v něm. Po skončení projevu, když se průvod měl vydat směrem na Vyšehrad, se snažil část účastníků manifestace ovlivnit, aby nešli ohlášenou trasou, ale vydali se přímo do centra Prahy. Vystupoval oři tom za NSS. Dostal se při tom do sporu především s bratry a , kteří chtěli dodržet plá- novaný program. Jejich úsilí zpochybňoval a snažil se vzbudit do- jem, že on je skutečným představitelům nezávislých studentů. Snažil se o radikalizaci osob stojících kolem něho. Přesto však jeho vliv nebyl takový, jak o něj usiloval.

Během popsané kontraverze byl ale pozván na schůzku se zástupci nezávislých studentských skupin, která měla proběhnout 21.11.1989. Když se mu nepodařilo prosadit změnu trasy průvodu, vydal se s průvodem podle pokynů organizátorů. Po skončení plá- novaného programu na Vyšehradě šel pak s a dalšími účastníky manifestace a došel až na Národní třídu. Zde se zdr- žoval v předních řadách, avšak výrazněji se již neprojevoval. Při zákroku pořádkových jednotek se přemístil do hloubky davu. V průběhu zákroku pak upadl na zem a zůstal zde ležet. Posléze byl pro podezření ze zranění převezen do nemocnice, tam byl ošetřen a poté propuštěn.

Později obž. vypoověděl, že 16.11.1989 obdržel od náčelníka S StB v Praze úkol, aby v průběhu studentské manifestace následujícího dne předstíral vážné zranění studenta. Jeho úkolem bylo dostat se v průvodu do čela, kde ho měl hlídat , který na něj měl ukázat a určený příslušník PP VB jej měl udeřit obuškem. Pak měl upadnout na zem a zůstat ležet. Takový úkol měl prý plnit na základě porady, která se měla usku- tečnit u 1. náměstka FMV. Toto mělo být realizováno z toho dů- vodu, aby odešli někteří tehdejší vedoucí straničtí funkcionáři ze svých funkcí.

- 4 8

Tato záležitost byla velmi podrobně prověřována, dokumentována a nakonec trestní stíhání usnesením prokurátora VOP v Praze ze dne 31.10.1991, sp.zn. 2 OPv 281/90, bylo zastaveno s tím, že je nepochybné, že se nestal skutek, pro který trestní stíhání bylo vedeno. Souhrnně bylo konstatováno, že byl shromážděn dostatečný důkazní materiál, z něhož vyplývá, že bylo vyvráceno tvrzení obž. o jeho úloze v průběhu zákroku pořádkových sil VB proti občanům na Národní třídě v Praze. Nebyl zjištěn jediný důkaz, který by svědčil pro to, že tento zákrok by byl příslušníky FMV či StB nějakým způsobem zorganizován. Bylo uzavřeno, že obž. neplnil tedy úkol předstírat zraněného studenta, ale na místě manifestace upadl a zůstal ležet v důsledk krátkodobé poruchy vědomí následkem synkopy a kolapsu.

Po propuštění z nemocnice obž. přespal na ubytovně MV v Praze a ráno odjel do - svého bydliště. Po vyslechnutí zprávy v rozhlase o smrti studenta se dne 19.11.1989 vrátil do Prahy. Dostavil se následujícího dne na pracoviště a svému nadřízenému si stěžoval na bolesti hlavy. Byl odeslán ke služebnímu lékaři a zde byl uznán práce neschopným. Pak se zdržoval převážně v místě svého trvalého bydliště.

Dne 21.11.1989 se však ještě zúčastnil schůzky s členy nezávislých studentských skupin, jak to bylo dohodnuto při manifestaci 17.11.1989. Na stanici metra Želivského se setkal s i a dalšími. S ním se schůzky zúčastnila i a , jejíž skutečnou totožnost se přes rozsáhlé šetření a celostátní pátrání nepodařilo zjistit.

Při této schůzce k nějaké konkrétní dohodě o dalším postupu nedošlo, a to vzhledem k situaci, jak se po 17.11.1989 vyvíjela.

Vlastní legalizace obž. na VŠB v Ostravě byla posléze ukončena na základě žádosti o zanechání studia M. Růžičky z rodinných důvodů. Nepodařilo se zjistit, kdo žádost napsal a na VŠB v Ostravě doručil. Dne 27.11.1989 byla zaslána též žádost na FMV o zrušení KOP obž. na jméno Milan Růžička s odůvodněním, že důvody pro používání KOP pominuly.

IV.

Konstatovaná zjištění vzal soud za prokázaná především níže uvedenými skutečnostmi, vyplývajícími z reprodukováných důkazů, dále korespondujícími částmi výpovědí obžalovaných a obviněných, jakož i dalšími svědeckými a jinými důkazními prostředky.

Pokud jde o navázání prvotních kontaktů obž. s některými aktivisty tehdejších nezávislých a opozičních skupin, vyšel soud hlavně ze svědectví a i.

Obě totiž ve svých výpovědích potvrdily, že se osobně s obžalovaným setkaly, že s ním hovořila o přestávce při hlavním líčení ve věci a . Žádné bližší údaje mu nesdělily, neposkytly ani adresy a jejich kontakt skončil i když obž. při rozhovoru s usiloval o další navazání vztahu, když sdělil pro svoji adresu jako studenta M. Růžičky.

Jiné osoby z tehdejších disidentských kruhů, ať už by mělo jít o a některé další, žádné kontakty s obž. nepotvrdily. Pouze se mu podařilo navázat kontakt s , a to v souvislosti s jednáním v kavárně Savarin v Praze, kdy obž. usiloval o založení nezávislého studentského sdružení. jako svědek potvrdil, že byl na schůzce v restauraci Savarin, která se podle něj uskutečnila v prvním nebo druhém listopadovém týdnu 1989 a na které se zúčastnilo několik mladých lidí - studentů. Účelem schůzky bylo dohodnout okolnosti jeho semináře, který se měl uskutečnit kolem 25.11.1989 někde na severní Moravě. Uvedl, že mu byl předán na této schůzce též leták s prohlášením nezávislého studentského sdružení a že mu ho předával ten muž, který tam vystupoval jako organizátor schůzky. Text prohlášení se mu nezdál příliš kultivovaný, což také dal zdvořile najevo. Na schůzce se hovořilo o tom, že hnutí má asi 300 stoupenců. Uvedené setkání v Praze s organizátory semináře zprostředkoval nějaký student z VUT v Brně. S ním se tehdy setkal někdy na konci jara 1989 a pak ještě jednou poté, co se ten student vrátil z cesty po Západní Evropě.

Tutéž skutečnost potvrdila pak jako svědkyně. Uvedla, že si celou záležitost dodatečně ještě ujasňovala při rozhovoru s . Jinak k možnému vlivu obž. na její činnost a činnost jejích přátel v opozičním hnutí, vypověděla, že k tomu se může vyjádřit jen těžce. K tomu dodala, že na svých schůzkách jednali naprosto otevřeně, takže takovému člověku prakticky nic nebránilo dozvědět se to, co projednávali.

K témuž se vyjádřily jako svědkyně a . Posledně jmenovaná uvedla, že se s obž. který jí byl tehdy představen jako student M. Růžička, setkala poprvé a naposled 13.11.1989 v kavárně Savarin. Seznámila se s ním přes přítelkyni . Osobně šla na zmíněné setkání s tím, že jí budou poskytnuty nějaké bližší informace k obsahu letáku zmiňujícím se o nezávislém studentském sdružení. Tomu setkání předcházelo nejprve jednání se slečnou, která se představila jako a tvrdila o sobě, že je sestřenicí obž. , resp. tehdy M. Růžičky. Při vlastním jednání obžalovany jednal více s , takže se při něm prakticky nic nedozvěděla. Mluvílo se o tom, že se má konat ještě nějaká další schůzka na Moravě. Osobně byla přesvědčena, že ta organizace, o níž se zmínila, již existuje.

Stejně potvrdila jako svědkyně . Ta se s obž. setkala ale již 29.10.1989 na Staroměstském náměstí v Praze při demonstraci. Tehdy se vytvořila jakási skupinka mladých lidí, v níž už byl obž. . Uváděl, že je studentem a tehdy se všech přítomných dotazoval, kdo je také studentem. Protože tam tehdy byla jako jediná studující, začala se s ním bavit. Tehdy od něho dostala prohlášení nezávislého studentského sdružení, kde byly uvedeny kontaktní adresy, přičemž jedna zněla na jméno Milan Růžička. Ten říkal, že by bylo dobré s tím prohlášením seznámit další studenty. O něco později s dvěma kamarádkami odepsala na kontaktní adresu a požadovala bližší informace. Byla potom pozvána 13.11.1989 na schůzku, přičemž tehdy s ní šla a . To setkání proběhlo v kavárně Savarin v Praze a přítomen byl ještě . Obž. tam hlavně debatoval se jmenovaným a zmiňoval se též o tom, že by bylo dobré založit nějaký tiskový orgán. Na tomto setkání se ještě hovořilo o 17.11.1989 a říkalo se, že je to sice akce povolená, ale že by bylo dobré nějak rozvířit hladinu. Byla tam zmínka o tom, že by se určitá část lidí odklonila od povoleného směru. Kromě toho obž. uváděl, že je plánován nějaký sraz ilegálních struktur 25.11.1989 a vyzval je, aby se toho zúčastnili.

Že obž. o svých kontaktech a zjištěních informoval své nadřízené, je potvrzováno jak jeho výpovědí, tak výpověďmi ostatních obžalovaných, především obž. a také těmi svědky, kteří se vyjadřovali během výsledku k praxi při operativních poradách či jiných takových akcích na oddělení a odboru S StB. Nelze proto pochybovat, že byl založen nezbytný svazek, jak je o něm zmínka ve skutkových zjištěních a že do něj byly zahrnovány písemné a jiné informace, týkající se činnosti obž. . Nelze také pochybovat, že ve své činnosti byl v rozhodné době řízen náčelníkem svého oddělení, ať už šlo po převážnou dobu o obž. a před 17.11.1989 o V tomto směru postačí odkázat i na obsah výpovědi svědka , který uvedl, že se na odboru i odděleních konaly denní porady. Poradám na odboru předcházely porady na odděleních. Na poradách byly předkládány informace týkající se hodnocení vývoje operativní situace. Byly tam projednávány úkoly, které bylo nutno zajistit. Agenturní zprávy byly předkládány a předávány analytikům.

Nikdo z obžalovaných nepopřel a odpovídá to také obsahu ostatního důkazního materiálu, že bylo rozhodnuto o možnosti využití obž. v těch strukturách, s nimiž se mu podařilo navázat kontakt, a že bylo též rozhodnuto o potřebě jeho určitého krytí, aby nedošlo k jeho prozrazení, že je příslušníkem StB. Tato záležitost byla posouzena nejen náčelníkem oddělení obž. , ale též vedením odboru a nakonec náčelníkem správy.

Že tomu tak bylo, vyplývá z výpovědi svědka který v podstatné části projednávaného období zastával funkci zástupce náčelníka S StB v Praze. Ve výpovědi uvedl, že mu byl předložen návrh na tzv. legalizaci obž. , který

se dostal do prostředí, které bylo jejich zájmovým prostředím. Potvrdil, že ještě před podáním toho návrhu se s ním bavil náčelník správy, že podřízení musí vypracovat daný návrh z toho pohledu, aby obž. byl nějakým způsobem chráněn. Šlo ovšem o to, aby takový návrh byl odsouhlasen nadřízenými. Potvrdil, že tehdy jako profesionálové vycházeli z toho, že se jim naskytla možnost získávat kvalitní informace. Tento svědek se zmínil také o úkonech, které předloženému návrhu předcházely, i když se neděly z jeho pokynu. Především potvrdil, že bylo jednáno na S StB v Ostravě v souvislosti se zabezpečením krytí obž. Potvrdil i to, že schválil žádost o vydání krycího občanského průkazu. K vlastní legalizaci zmínil, že taková možnost byla připravována v nové koncepci práce čs. kontrarozvědky. V daném případě nešlo však o klasickou legalizaci, protože by to nemohlo být prováděno způsobem, jak se obž. v prostředí pohyboval, zejména když docházel na pracoviště S StB a plnil i jiné pracovní úkoly. Spíše šlo o jakousi přípravu legalizace ve formě podstaty, protože s tím nebyly zkušenosti a nebyly ani potřebné znalosti.

Konečně daná záležitost je spolehlivě prokazována všemi dalšími dokumenty, které byly v hlavním líčení konstatovány, jakož i výpověďmi těch svědků, kteří na zabezpečování krytí obž. nějakým způsobem participovali. V tomto směru prakticky nic nepopírá obž. , který celkem jednoznačně potvrdil, co všechno zajistil, v čem pomohl obž. a k čemu prakticky mělo všechno směřovat. Že působil na ředitele SPŠ stavební v Praze a před tím ještě jednal s náměstkem primátora , je dokumentováno jednak výpověďmi těchto svědků a výsledek toho, o čem obž. usiloval, to je o získání falzifikátů vysvědčení o maturitní zkoušce a absolvování 4. ročníku této školy, je potvrzován kopiemi těchto dokumentů, jak jsou založeny ve spise.

Nic nezpochybňuje opatření krvcího občanského průkazu, protože vedle výpovědi obž. je to potvrzováno obsahem žádosti o vydání takového průkazu a výpověďmi osob, které k tomu byly vyslechnuty, především svědkyní , která vydání toho průkazu zabezpečovala.

I když obž. , obv. , svědek a někteří další svědci k tomu vyslechnutí, především tehdy působící na S StB v Ostravě, nerozvádí podrobnosti, za kterých fakticky došlo k projednání přijetí obž. ke studiu na VŠB, přesto i tato záležitost je v podstatných, resp. rozhodujících náležitostech spolehlivě objasněna. To i přesto, že na věci participující odpovědní funkcionáři zmíněné vysoké školy ve svých výpovědích neuvedli všechna taková fakta, aby bylo možno vyvozovat odpovědnost za provedené úkony jiných osob. Nic nezpochybňuje, že předmětná záležitost musela být projednána na S StB v Ostravě, tam také konkretizována a buď přímo a nebo prostřednictvím dalších osob projednána a zabezpečena na uvedené VŠB. Tam muselo dojít k přijetí takových opatření, aby obž. jako Milan Růžička byl přijatý

ke studiu a byly mu poskytnuty všechny další náležitosti, které ke studiu na VŠ příslušely.

Bez ohledu na obsah svědectví k této záležitosti, lze konstatovat, že učiněné skutkové závěry potvrzují všechny zajištěné dokumenty a výpovědi členů zkušební komise, z nichž vyplývá, že se obž. jako Milan Růžička fakticky celé zkoušky nezúčastnil a že i výsledky písemné zkoušky byly falšovány. Těmito dokumenty a výpověďmi je vyvráceno tvrzení obž. že absolvoval celé přijímací řízení. Lze se zmínit o výpovědích svědků a členů zkušební komise. Rovněž lze připomenout výpověď, který potvrdil, že přihlášku M. Růžičky ke studiu obdržel až po skončení přijímacího řízení a protokol o ústní zkoušce vyplnil, aniž k ní došlo.

Výrazně je dokumentována vlastní činnost obž. především mezi mladými lidmi v Praze, případně i jiných místech, kde se představoval jako studující, předstíral založení nezávislého studentského sdružení, vydával se za jeho představitele, rozšiřoval programové prohlášení a i jinak se choval způsobem provokujícím.

K tomu vypověděl, že se s obž. tehdy vystupujícím pod jménem Milan Růžička, seznámil 21.8.1989, když byl zadržen příslušníky SNB. Byl nejprve odvezen na oddělení do Jesenice a pak převezen do věznice v Ruzyni. Po propuštění navštívil restauraci a tehdy obž. (M. Růžička) navrhl, že by se mohli vzájemně kontaktovat. Později se pak sešli a obž. mu vykládal o tom, že pracuje v nezávislém studentském sdružení v Ostravě a potřeboval by navázat nějaké kontakty v Praze. Dále svědek uvedl, že se obž. zmiňoval o tom, že pracuje na Kladně, že studuje při zaměstnání a později se zmínil, že již přešel na denní studium. Když se blížil 17. listopad měl obž. říkat, že nezávislé studentské sdružení chce organizovat manifestaci a že k tomu budou vytištěny nějaké letáky. Zmíněného dne se sešli spolu s dalšími a odešli na Albertov. Tam byl svědkem toho jak obž. se dohadoval s jinými osobami a že nechtěl jít na Vyšehrad, ale usiloval, aby se šlo do centra města. Potvrdil také, že se obž. po srpnu 1989 zúčastňoval různých schůzek.

K témuž vypověděl a další. O rozporu mezi obž. na Albertově dne 17.11. 1989 vypověděli bratři a stejně potvrdili též setkání, ke kterému došlo po 17.11.1989.

Svědek uvedl, že mu obž. dal k vytištění nějaké svolání ke studentům. Svědek potvrdil, což je též ve shodě s dokumentem tehdejší agentury VIA, že mu byl znám obsah prohlášení tzv. nezávislého studentského sdružení a stejně jméno Růžička, z materiálů uvedené agentury.

Dosti podrobně osvětlila tehdejší činnost obž. svědkyně . Byla tehdy přesvědčena, že jmenovaný je studentem VSB v Ustavě. Věřila mu, že se kolem něho zorganizovala skupina studentů. Potvrdila vydání prohlášení o nezávislém studentském sdružení a že to prohlášení bylo též citováno v zahraničním vysílání. Pokud jde o tuto skutečnost, vyjádřila se k tomu svědkyně , která uvedla, že ji doma navštívil muž, který se představil jako Růžička. Vysvětlil, že je studentem VSB a že tam studenti vytvořili skupinu nezávislých studentů a chtěli by navázat spojení a sjednotit činnost s pražskými nezávislými studenty. Předal ji do rukou psaný text. Obsah v ní vzbudil nedůvěru, když se skupina snaží o určitou konspirativnost, což nebylo v nezávislých hnutích zvykem. Přesto však písemné sdělení předala do VIA .

Konečně provokační aktivita obž. je potvrzována zajištěnou dokumentací, ať obsahem již citovaného prohlášení, tak různými poznámkami nalezenými a zajištěnými především na pracovišti tohoto obžalovaného.

V souhrnu proto soud uzavřel, že v žádném směru nejsou zpochybňována ta zjištění, jak jsou výše popsána a jak jsou zahrnuta do jednotlivých výroků o vině obž. ,
a .

V souvislosti s tím nabyt soud přesvědčení, že obž. se nepodílel na zajišťování všech těch úkonů, kterými fakticky došlo k porušení zákonů či jiných právních předpisů, jak ještě bude dále rozebráno. Nelze sice pochybovat o tom, a bylo by to proti logice děje události, především však by to neodpovídalo postavení, resp. funkci, kterou tento obžalovaný v rozhodné době zastával, že měl a musel mít vědomost (alespoň rámcovou) o činnosti obž. , že se tedy podílí na zpravodajské činnosti, na získávání informací a také o tom, že se zabezpečuje nějaké jeho krytí. Stál u zrodu této myšlenky, což také nepopřel. Soud však není toho názoru, že by celou záležitost související s tímto krytím přímo a bezprostředně organizoval. Konkrétních jednání se nezúčastnil, s výjimkou prvního obecného jednání v Ostravě. Že nebyl aktivní v daném směru, potvrzuje též skutečnost, že někdo falšoval jeho podpis na žádosti o vydání krycího občanského průkazu. Nepodílel se přímo ani na zpracování a předložení návrhu na legalizaci do nezávislých struktur. Nedá se prokazovat, že by byl informován o té činnosti obž. , která měla provokační charakter. Znamená to, že nejsou do té míry spolehlivé důkazy, aby bylo možno tomuto obžalovanému prokazovat všechno to, co mu je obžalobou kladeno za vinu.

Soud se proto v zásadě ztotožnil s námitkami tohoto obžalovaného, jakož i jím provedeným rozbořem důkazní situace, jak ho písemně předložil a je založen jako součást protokolu o hlavním líčení.

V.

Pokud jde o problematiku proniknutí operativního pracovníka do prostředí nezávislých struktur za účelem provádění zpravodajské činnosti formou podstavy, zjistil soud k této záležitosti tyto skutečnosti: Zákon č. 40/74 Sb., o SNB, jakož i příslušné Směrnice pro činnost pracovníků kontrarozvědky výslovně předmětnou záležitost neupravovaly. Konkrétně takovou činnost ani nezakazovaly. V nové koncepci činnosti byla možnost použití příslušníka SNB, tedy kádrového operativního pracovníka k podstavám zájmovým objektům s cílem získávat poznatky potřebné k rozpracování předpokládána. Podle sdělení býv. náčelníka AO II. S SNB mělo jít již o závaznou směrnici.

K této věci byl vyslechnut před soudem jako svědek , který v roce 1989 byl vědecko-pedagogickým pracovníkem na fakultě StB VŠ SNB. Ve výpovědi uvedl, že jedním z výstupů jejich tehdejší vědeckovýzkumné činnosti měl být návrh nových směrnic kontrarozvědné činnosti. V té době věděli, že směrnice upravující takovou činnost jsou nedostatečné, protože byly terminologicky zmatečné a neúplné. Neupravovaly celé spektrum kontrarozvědné činnosti.

Podle tohoto svědka rozhodující silou v operativní činnosti byl operativní pracovník. Ten se specifikoval jednak na pracovníka systemizovaného a nesystemizovaného. Mluvílo se o operativním pracovníkovi, který vystupoval oficiálně a nebo pod krytím. V oblasti ochrany ekonomiky šlo o operativní pracovníky pracující pod krytím např. na pozicích zahraničního obchodu. Znamenalo to, že pracovník, který absolvoval jejich školu, byl poučen, že operativní pracovník vystupuje buď oficiálně nebo pod krytím. Učilo se též o tzv. agenturně operativním pronikání. Učilo se, že to lze provést buď nasazením nebo podstavou. Smyslem podstavy bylo zajistit pohyb v zájmovém prostředí, upozorňovat na sebe, ale nevyvíjet přímé kontakty. Šlo tedy o to, aby si ho všimli a sami mu nabídli spolupráci. Nemohl být ale zcela pasivní.

Směrnice pro kontrarozvědnou činnost neupravovaly podstavu operativního pracovníka do nepřátelského prostředí. Přesto však takovou činnost umožňovaly. Vyplývá to z toho, co bylo základním úkolem každého pracovníka kontrarozvědky, totiž získávání, soustřeďování a vyhodnocování statobezpečnostních poznatků. Směrnice vyžadovaly aktivní účast operativního pracovníka při hledání nových forem činnosti. Čl. 47 Směrnic pro používání zpravodajské techniky navíc počítal s možností činnosti kontrarozvědného pracovníka pod krytím. Je samozřejmé, že při zabezpečování takové činnosti nebylo však možno porušovat jiné zákony.

K předmětné záležitosti se vyjádřil jako svědek býv. ministr . Potvrdil, že byla připravována nová koncepce činnosti kontrarozvědky. Pokud bylo uvažováno o formě podstavy příslušníků do prostředí, hovořilo se o tom, že jde o progresivní

metodu, vedoucí k rychlému odhalení a dokumentování trestné činnosti. Předpisová úprava však neexistovala. Podle koncepce postupováno být nemělo.

Býv. 1. náměstek FMV jako svědek vypověděl, že podle tehdy platné předpisové úpravy existovaly dvě základní možnosti tzv. legalizace příslušníků StB. První spočívala v tom, že byly vytvořeny tzv. činné zálohy, které tvořily uvolnění příslušníci StB ze služebního poměru a kteří vykonávali funkce v organizacích a zůstávali v tzv. činných zálohách. Mohli působit jednak tak, že bylo o nich známo, že jsou příslušníky SNB (šlo o tzv. rozkrytou formu) a nebo se o nich nevědělo, že jsou příslušníky takového sboru (šlo o formu nerozkrytou). Dále někteří příslušníci StB disponovali konspiračními byty a měli k dispozici občanské průkazy na jiná jména.

Uvedl, že se zpracovávaly v té době různé návrhy na změnu předpisové úpravy a že se počítalo s širšími možnostmi činnosti příslušníků. Blíže však tyto možnosti nebyly specifikovány a ke změně předpisové úpravy nedošlo.

Pokud jde o řešený případ, nepotvrdil, že by obdržel nějaký návrh na legalizaci obž. S podobným návrhem se ani před tím nesetkal.

Ohledně koncepce činnosti kontrarozvědky nepotvrdil, že by byla vydána ve formě závazné směrnice, i když mu bylo uloženo poskytnout tuto koncepci jako závaznou směrnici s termínem do 1.9.1989. V žádném případě neměla tato koncepce charakter interního závazného předpisu. Koncepční záměry by sice bylo možno realizovat, jestliže by to nebylo v rozporu s existující právní úpravou.

Tehdejší náčelník hlavní správy kontrarozvědky ke stejné záležitosti uvedl, že platné normy konkrétní případ legalizace či podstavy příslušníka do prostředí neřešily. Podotkl však, že pokud by se služební předpisy vykládaly šířeji, bylo možno tuto metodu použít. On sám se s takovým případem nesetkal. Ohledně koncepce dodal, že ta byla závazným dokumentem, který zavazoval podřízené náčelníky k jejich činnosti. Realizace byla však podmíněna platnými právními normami a rezortními předpisy. S podstavami příslušníků do prostředí se do budoucna počítalo v odůvodněných případech, připouštělo se to jako metoda rychlého a spolehlivého rozpracování. Šlo o koncepční záměr a bez konkrétního návrhu a schválení, nebylo možno tuto metodu použít.

Svědek, který v době popisovaného jednání zastával funkci zástupce náčelníka 2. správy SNB, uvedl, že se někdy v létě 1989 zúčastnil celostátní porady vedoucích pracovníků kontrarozvědky. Tehdy měl náčelník S StB v Brně tvrdit, když se hovořilo o záměru výhledově připravovat příslušníky k legalizaci v oficiálních strukturách, že u nich mají dvě takové podstavy, které působí v opozičním hnutí. Ta věc ho zaujala, protože se jednalo o něco, co by je zajímalo. Sám z něčeho takového zkušenosti neměl.

K objasnění dané záležitosti bylo opatřeno několik odborných stanovisek k tomu příslušných orgánů. Z vyjádření býv. náměstka ministra vnitra ČSSR ze dne 16.5.1990 vyplývá, že forma operativní činnosti, kterou měl provádět obž. nepochybně překračovala rámec zpravodajské činnosti. Činnost spočívající v rozšiřování prohlášení NSS, vyzývání účastníků manifestace 17.11.1989, aby porušili stanovenou trasu, nelze označit za jednání, které by směřovalo k získávání informací ve smyslu příslušných směrnic. Šlo o činnost, jejímž cílem bylo vyvolat určité reakce. Použití krycích občanských průkazů bylo upraveno velmi vágně. Z úpravy ale nevyplývá, že by orgány ministerstva vnitra mohly, ať za jakýmkoli účelem, padělat jiné listiny, např. vysvědčení. Ani do přijímacího řízení na vysokých školách nemohl nikdo kromě akademických funkcionářů zasahovat.

K téže věci sdělil tehdejší ředitel Úřadu FMV pro správní službu a legislativu dne 20.6.1990, že legalizace příslušníků SNB byla možná podle nařízení ministra vnitra k provedení některých ustanovení zák.č. 100/70 Sb. Podle § 41 odst. 1 písm. b) zmíněného předpisu bylo možno zařadit do činné zálohy příslušníky SNB, kteří byli z důležitých zájmů služby vysláni k plnění úkolů v civilní organizaci.

Z odborného vyjádření Úřadu FMV pro koordinaci a řízení z 13.8.1990 je patrné, že agenturně operativní činnost upravovaly v té době základní rezortní předpisy, směrnice pro práci se spolupracovníky kontrarozvědky, pro činnost pracovníků kontrarozvědky. Žádný z nich neupravoval podstavu kádrového operativního pracovníka do zájmového prostředí. Pokud k tomu došlo, bylo to zřejmě realizováno na základě koncepce činnosti hlavní správy kontrarozvědky, projednané na operativních poradách ministra v březnu a červenci 1989. Tento koncepční záměr byl schválen poradním orgánem ministra. Postup pro schvalování této formy operativní práce lze pouze analogicky dovozovat ze schvalovací pravomoci při zpravodajské činnosti a při rozpracování, upravené směrnicí A-oper-I-1 a z odpovědnosti a pravomoci při práci s tajnými spolupracovníky - A-oper-I-3. Návrh na podstavu mohl pak podat kterýkoli náčelník, resp. operativní pracovník, odpovídající za daný úsek kontrarozvědné práce. Ke schválení návrhu byli oprávněni služební funkcionáři, počínaje náčelníkem S StB. Podle tohoto odborného vyjádření je zřejmé, že uvedená forma operativní činnosti byla přípustná a bylo tedy možné realizovat přijetí obž. na VŠB v Ostravě. I v případě absence uvedených závěrů operativní porady bylo by možné realizovat uvedený postup na základě širšího výkladu čl. 43 předpisu A-oper-I-1, který ukládá: "Ke splnění úkolu na úseku rozpracování je nezbytné vytvářet podmínky k soustavnému využívání a zdokonalování účinných metod práce, které umožňují efektivní odhalování protistátní činnosti". Podmínkou realizace postupu před přijetím obž. na VŠB, měla být existence návrhu na jeho zavedení do rozpracovávaného prostředí s uvedením konkrétních jednotlivých postupných kroků a navazujících opatření směřujících k legalizaci, schváleného odpovědným služebním funkcionářem. Před i po schválení

legalizace byl však jmenovaný povinen postupovat podle pokynů, které mu byly stanoveny nadřízeným, s výjimkou těch, při jejichž plnění by sám spáchal nebo vyprovokoval trestnou činnost.

Z doplňku odborného vyjádření ze dne 2.1.1991, vypracovaného MV ČSFR, je zřejmé, že neexistuje písemný doklad o schválení materiálu, týkajícího se nové koncepce činnosti kontrarozvědky. Znamená to, že nová koncepce nebyla schválena a nemohla tedy být rozesílána jako závazný dokument. Obž. nebyl nikdy zařazen do tzv. činných záloh a nebyl tedy vyslán k plnění úkolů v civilní organizaci.

V dalším odborném vyjádření téhož orgánu z 23.1.1991 se uvádí, že směrnice pro činnost pracovníků kontrarozvědky nepřipouštěly využití tzv. proniknutí operativního pracovníka do nezávislých struktur s cílem provádět v nich zpravodajskou činnost. Činnost obž. měla překračovat rámec operativní činnosti pracovníků StB a nemohla být obecně přípustnou formou této činnosti. Toto odborné stanovisko vycházelo z toho, že citované směrnice tzv. podstavu operativního pracovníka jako formu operativní činnosti nepřipouštěly. V případě takové činnosti by musel být zavaden konkrétní operativní svazek, který by vyžadoval striktní administrativní kázeň. I v případě, že by tzv. proniknutí operativního pracovníka do prostředí nezávislých struktur bylo při použití absurdně volného výkladu směrnic o operativní činnosti pracovníků kontrarozvědky označeno jako možné, bylo by v tomto případě proti uvedeným směrnicím, neboť by akce musela být vedena v příslušném druhu operativního svazku a obsahovat nutné administrativní úkony, jako návrh na zavedení příslušného druhu svazku, schválený plán rozpracování se stanovením konkrétních cílů, záznamy o kontrolách, jména řídicích orgánů apod. Podle stanoviska tohoto orgánu realizace proniknutí obž. do prostředí nezávislých struktur byla v příkrém rozporu s příslušnými směrnicemi. Každopádně nemohly být padělány jiné listiny, jako např. vysvědčení.

VI.

Na základě všech shora rozvedených faktů dospěl soud ke stanovisku, že v posuzovaném případě bylo rozhodnuto o možnosti využít obž. jako podstavu do tehdejších nezávislých struktur. Bylo konkrétně stanoveno k tomu odpovědným funkcionářem - t.j. náčelníkem S StB, aby byl vypracován příslušný návrh. Tento náčelník tak učinil z podnětu svých podřízených a v zájmu toho, aby se využilo kontaktů, které navázal obž. s některými osobami působícími v tehdejší disentu a aby se zabezpečilo jeho krytí před případným odhalením. Návrh byl zpracován a předložen. Nebyl však schválen a byl vrácen k přepracování. Jakákoli další činnost v tom směru byla pak zastavena.

Provedenými důkazy nelze prokazovat něco jiného. Šlo teprve o přípravu něčeho takového a předpokládalo se schválení nadřízenými orgány FMV. Zůstává též skutečností, že ani obž. fakticky nepronikl do tehdejších nezávislých struktur, že pouze navázal několik kontaktů a pohyboval se v prostředí mladých lidí sympatizujících s opozičním hnutím. V tomto prostředí se choval takovým způsobem, že fakticky navozoval a provokoval takovou činnost, která byla v té době neslučitelná s jeho postavením. Svědčí o tom zejména jeho snaha o založení nezávislého studentského sdružení. Tato organizace skutečně založená a činná nebyla. Působit v tom směru nasvědčuje však tomu, že měla být vytvořena taková studentská skupina, která by působila pod kontrolou StB ve smyslu dlouhodobého úkolu, kterým bylo sledování vytváření a propagování takových struktur, které by byly čistou protiváhou proti zjevně opozičním skupinám.

Nelze však pochybovat, že obž. byla vyvíjena taková konkrétní činnost, která byla protiprávní, v rozporu s jinými zákonnými předpisy než těmi, které dovolovaly či nedovolovaly využití tzv. podstaty v zájmu prostředí. V tomto směru je soud toho názoru, že nelze podle edpisové úpravy a výkladu, resp. odborných stanovisek zcela jednoznačně vyloučit možnost takového postupu, který byl na S StB praxe zvolen. To však neznamená vyloučení odpovědnosti jednotlivých osob, resp. funkcionářů za to, co nebylo v souladu s obecně platnými předpisy. Není to konečně ani v nesouladu s tím, co o shora konstatováno.

VII.

Soud se neztotožnil s obhajobou a tvrzeními obž. a, že by byli nevinnými, že se ničeho protiprávního nedopustili. Jinak však nahlédl na zjištěná jednání obž., ohledně něhož není přesvědčivých důkazů, že o skutku uvedeném v obžalobě participoval tak a tehdy, že by možno bezpečně tvrdit, že takový skutek spáchal. Tento obžalovaný se na odpovědnostních úkonech, kladených za vinu shora obžalovaným, přímo a bezprostředně nepodílel. Proto byl za podmínek ustanovení § 226 písm. c) tr.ř. obžaloby štěn s tím, že nebylo prokázáno, že by v průběhu roku 1989 aze a Ostravě v rozporu se zákonem č. 40/74 Sb. a Směrnicemi činnost pracovníků kontrarozvědky s dalšími obviněnými měl izovat proniknutí obž. do prostředí tehdejších nezávislých struktur (k takovému proniknutí skutečně ani nedošlo), čímž jako řídicí pracovník by měl projednat a zabezpečit jeho činnost pod krycím jménem Milan Růžička k dennímu studiu na VŠB Ostravě a řídit její výkon zpravodajské činnosti v prostředí nezávislých struktur.

Pokud jde o obžalované dovedl soud ze skutkových zjištění, že ti nikoliv jako spolu-pachatelé, ale každý samostatně se podíleli na takových úkonech, které byly v rozporu s příslušnými předpisy a obecně závaznými normami, takže se nemohou pouze poukazem na to, že bylo jejich základní povinností opatřovat informace, vymlouvat, že plnili řádně své povinnosti.

Především obž. zcela evidentně jako náčelník oddělení, který přímo řídil obž., zabezpečoval a organizoval přijetí jmenovaného pod krycím jménem Milan Růžička bez zákonně opatřených dokladů k dennímu studiu na VŠB v Ostravě a k opatření všech k tomu příslušejících náležitostí. Činil tak s cílem jeho krytí při pronikání jako operativního pracovníka do prostředí tehdejších nezávislých struktur. Ukládal též úkoly dalšímu podřízenému obž., který se poté podílel na opatřování některých dokumentů, které představovaly tzv. falzifikáty. Z toho je zřejmé, že nepostupoval v tomto ohledu v souladu se zákonem č. 40/74 Sb. a dalšími obecně závaznými předpisy, protože něco takového žádná norma nepřipouštěla. I přes uznání jeho iniciativy a snahy o získávání informací, nemohl porušovat platné zákony. Mohl tak jednat pouze v mezích svých zákonných oprávnění.

Také obž. nebyl oprávněn opatřovat doklady potřebné ke krytí obž. tím způsobem, jak učinil. Nebyl oprávněn působit na příslušné funkcionáře tak, aby dosáhl vyhoštění vysvědčení o maturitní zkoušce a absolvování 4. ročníku střední školy, když by to odporovalo jiným normám.

Obž. rovněž nemohl nevědět, že se nemůže zúčastnit přijímacích zkoušek na VŠB s falešnými podkladovými materiály, jakož i dokumenty, které byly získány protiprávně. Nemohl nevědět, že nemůže být přijatý na studium bez absolvování a složení příslušné zkoušky. Tím porušoval platné normy. Nebylo též v souladu s obsahem směrnic pro kontrarozvědnou činnost, aby působil provokativně, jak bylo shora popsáno.

Je z toho zřejmé, že všichni tři rozsahem svých činů nad zákonný rámec svých oprávnění působili ve prospěch složky, jejímiž byli příslušníci a současně vyvolávali možnost postihu těch osob, na jejichž jednání nezákonnými prostředky působili. I při plnění úkolů bezpečnostní politiky museli dodržovat zákony a předpisy. Úmysl obžalovaných nepochybně zahrnoval i očekávání vlastního ocenění za dosažené výsledky. Nepočítali přitom s žádnou skutečností, která by vzniku škodlivých následků zabránila. Požadavky, které byly uplatňovány ať v Praze nebo Ostravě vůči školským pracovníkům, vedly k závažným porušením pracovních povinností. Je přitom jedno, zda do zabezpečování vstupovali i jiní funkcionáři.

Obžalovaní se tedy nemohli vymukat ani jako příslušníci StB tehdy panujícímu právnímu pořádku. Na tom nic nemění skutečnost, že zřejmě byli v zajetí svých operativních kombinací, v zajetí nedůvěry k občanům, kteří neusilovali o nic jiného než o nápravu

věcí obecných a o respekt k právům a svobodám. Nebyli oprávněni přistupovat k zákonům a předpisům, týkajícím se jejich služební činnosti, způsobem, jak bylo konstatováno. Ani oni nebyli oprávněni rozvíjet jakoukoli činnost při získávání informací, používat jakýchkoli prostředků. Nemohli tedy působit neomezeně. I tehdy stát a jeho režim alespoň zákonnými úpravami bral ohled na mezinárodně-politické aspekty a některé stránky vnitropolitické. Jestliže však obžalovaní kladli své ideologické a politické závazky nad hranice zákonné, pak museli i v té době počítat s tím, že za překročení norem budou dříve či později vzati k odpovědnosti. To odpovídá právu a principu spravedlnosti. Odpovídalo to též právnímu řádu ČSSR v době, kdy se dopouštěli těch jednání, kterými byli uznáni vinnými. Přísně utajované předpisy, jichž se dovolávají, neměly a nemohly mít vyšší právní sílu než zákon a Ústava.

Při svém vzdělání, zkušenostech a celkových poznatcích museli si být vědomi, že za porušení zákona bude následovat spravedlivý postih. Lze připustit, že vzhledem ke svému tehdejšímu zánícení pro práci StB, politickému prostředí, v němž se pohybovali, chtěli prokazovat tehdejšímu politickému vedení státu takovou službu, o které byli přesvědčeni, že se na takovém podkladě nebude vůči nim spravedlnost uplatňovat. Pokud dnes pociťují rozhořčení nad tím, že se přesto stali objektem postihu, pak to musí přičítat svým převráceným životním hodnotám a připisovat k tíži těch, kteří je v tom utvrzovali a podporovali.

Všichni tři různými formami své činnosti překročili tedy meze zákonných pravomocí. Výsledky a dopady jejich činnosti byly takové, že nutno hodnotit jejich počínání jako zcela jednoznačně trestné.

Soud neupírá, že měli povinnost opatřovat informace. Znovu se však podtrhuje, že tak mohli činit jen v mezích zákona. Ko- nečně ani se jim nezazlívá, že informace získávali. Vytýká se pouze neodpovědnost a překročení pravomocí v těch případech, jak bylo popsáno. Pokud praxe byla jiná, neměli se a nemohli takovou praxí řídit. Zákon č. 29/84 Sb. (školský zákon) stanovil zcela jednoznačné podmínky pro ukončení vzdělání na středních školách. Uváděl, že se vzdělání ukončuje maturitní zkouškou. Takové ma- turitní zkoušce se obž. nepodrobil a tedy na jméno Milan Růžička získal nezákonné doklady, k jejichž opatření přispěl svou činností obž. Zákonem č. 109/80 Sb. (o přijímacím řízení ke studiu na vysokých školách) bylo stano- veno, jak se přijímají uchazeči k takovému studiu. Bylo možno přijmout toho, kdo úspěšně vykonal přijímací zkoušku. Takovou zkoušku obž. nevykonal a přesto byl přijat. Na tom a dalších úkonech, které nebyly v souladu s předpisy již výše konstatovanými se podílel obž.

Za tohoto stavu dospěl proto soud ke stanovisku, že obžalovaní popsanými skutky naplnili všechny zákonné znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 150 odst. 1 písm. a) tr.zák. Všichni tři jako veřejní činitelé,

ale každý samostatně, v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch a současně způsobit jinému škodu vykonávali svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu. Jak bylo zdůrazněno nemohli ani ve státním zájmu opatřovat prospěch či realizovat popsanou činnost nad rámec zákonných oprávnění. Stejně nemohli navozovat situaci k postihu jiných osob podle tehdy platných zákonů a předpisů. Takovou skutečnost si nemohli neuvědomovat a s takovými možnými dopady museli být přinejmenším srozuměni.

VIII.

V úvahách o tom, jakým trestem na obžalované působit, aby byl i přes uplynulý čas od spáchání trestné činnosti naplněn jeho základní smysl a účel, jak ho upravuje ustanovení § 23 odst. 1 tr.zák., t.j. chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti, vyšel soud ze skutečnosti, že za spáchaný trestný čin může vyměřit trest odnětí svobody od 6-ti měsíců do 3 roků nebo zákaz činnosti.

Po zhodnocení všech rozhodných hledisek svědčících v neprospěch, ale i ve prospěch obžalovaných, dospěl k přesvědčení, že dopady jednání obžalovaných a nejsou takového druhu, aby bylo nutno na jejich činy reagovat nepodmíněným odsouzením. Nelze totiž nevidět, že uložený trest nemůže a nesmí být odplatou, ale musí být přiměřenou a spravedlivou reagencí, odpovídající podílu každého z nich na tom, co bylo jimi zaviněno, vyjadřující a z hodnocující také to, co tvořilo atmosféru a celkové politické klima té doby, ve které obžalovaní pracovali a rozhodovali.

Soud si byl vědom, že obž. byl sice odpovědným řídicím pracovníkem a že ostatní obžalovaní byli jeho podřízenými. Nutno však vidět, že do spáchaného činu podle hodnocení se choval dobře. Nebyl kázeňsky trestán a naproti tomu byl mnohokrát odměněn. Soudně trestán nebyl. Prošel řadou funkcí, v nichž byl kladně hodnocen. Ze služebního poměru odešel na vlastní žádost. Ani do hlavního líčení nebylo nic zjištěno v neprospěch tohoto obžalovaného. Jeho podíl na zjištěném jednání byl sice nemalý, avšak rozhodující hlavně ve sféře zabezpečení přijetí obž. na studium na VŠB v Ostravě. Tam evidentně porušil své povinnosti. Nelze mu jednoznačně prokazovat, že by řídil a usměrňoval činnost obž. i v těch směrech, jak se ten projevoval. O tom nehovořil ani tento obžalovaný. Znamená to, že ho neúkoloval k činnosti, která měla provokační charakter, která směřovala k zakládání nezávislého studentského sdružení, k jeho propagaci, k vydávání programového prohlášení a k dalším popsaným aktivitám. Nelze též nehodnotit, že předmětná činnost byla prováděna již v období, kdy tento obžalovaný přešel na jiné pracoviště. V jeho prospěch svědčí i pomoc při

objasňování trestné činnosti. Zvláštní přitěžující okolnosti zjištěny nebyly.

Vzhledem k jeho postavení byl mu uložen nejvyšší trest odnětí svobody, protože i jeho zavinění je vyšší než spoluobčanů. Výkon trestu byl mu však podmíněně odložen na přiměřenou zkušební dobu, protože soud vzhledem k jeho osobě, s přihlédnutím k jeho životu a k okolnostem případu dospěl k přesvědčení, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.

Obžalovanému [redacted] byl uložen trest nižší, protože to zodpovídá i jeho menší podíl na zabezpečování činnosti obž. způsobem, který byl charakterizován jako protiprávní. Též tento obžalovaný pomáhal objasňovat svoje jednání a do spáchaného činu vedl také řádný život. Byl vždy hodnocen příznivě, byl mnohokrát odsouzen a soudně trestán nebyl. Ani u něj nezjistil soud nutnost ukládat mu nepodmíněný trest. Zpronevěřil se sice proti zákonu, avšak neměl žádný další podíl na té činnosti, kterou realizoval obž. [redacted]. I u něj byly shledány předpoklady pro vyslovení podmíněného odkladu výkonu uloženého trestu odnětí svobody na přiměřenou zkušební dobu. Soud je přesvědčen, že takový trest zodpovídá zájmy a potřeby společnosti a může být i výstrahou všem, že takové hodnoty, jako je právo a spravedlnost, dodržování zákonů se musí respektovat.

Naproti tomu u obž. [redacted] nabyt soud přesvědčení, že rozsah jeho trestné činnosti je nejvyšší a že tato trestná činnost vyvolávala i škodlivé důsledky. Jmenovaný si nemůže přisvojovat zásluhy o něco, o čem neusiloval. Neměl zájem na svržení tehdejšího režimu, ale naopak na jeho upevnění, když se uchýlil k provokační činnosti a rozvíjel snahu o zakládání organizace, která by byla protiprávní, takže fakticky nesledoval nic jiného, než možný postih těch osob, které mu důvěřovaly. Na tom nic nemění skutečnost, že tyto osoby chtěly takovou činnost vyvíjet a byly si vědomy protiprávnosti svého počínání z hlediska tehdy platných zákonů. Soud proto hodnotí takovéto počínání obžalovaného jako hanebné. Tento obžalovaný nedokázal ani do datečně se tento spoluobčanům omluvit. Nad svým jednáním neprojevil sebemenší lítost a fakticky nepomáhal u soudu své počínání objasňovat. Ačkoliv měl chránit své spoluobčany před zvláštní a nezákonností, tak na ně připravoval fakticky past. Jde proto o zvrácenou iniciativu a aktivitu. Zcela zřejmě rezignoval na všeobecně uznávané lidské hodnoty. Ani dosud nepochopil, že jeho počínání byl nemravné, i když přímé škody nenastaly.

Za tohoto stavu možnosti jeho nápravy jsou ztíženější. Okolnosti případu, jak byly rozebrány, pak nedovolují, aby mu bylo podle zákona dáno dobrodiní podmíněného odsouzení.

Pro výkon uloženého trestu byl zařazen do věznice s dozorem, jak je stanoveno ustanovení § 39a odst. 2 písm. b) tr.zák. Do této věznice se totiž zařazují odsouzení, kterým byl uložen trest za úmyslný trestný čin ve výměře nepřevyšující dva roky a kteří dosud nebyli ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin. Tento obžalovaný také vedl do spáchaného činu takový život, který ho ještě neoznačuje za vymykající se životu ostatních občanů. Nebyl soudně potrestán, několikrát byl kázeňsky odměněn, úkoly plnil a od spáchaného činu do současné doby se ničím neprovinil. Na hodnocení jeho osobnosti nic nemění ani výsledky jeho psychologických a psychiatrických vyšetření.

Vzhledem k uvedenému bylo tedy rozhodnuto, jak uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku mohou obžalovaní, ale též státní zástupce, nejblížejší příbuzní obžalovaných, v zákoně vyjmenovaní, podat odvolání do 8 dnů ode dne doručení tohoto rozsudku osobám, kterým je soud povinen rozsudky doručit. Podané odvolání má odkladný účinek. Odvolání nutno podat ve třech vyhotoveních a předložit zdejšímu soudu.

V Táboře dne 27. května 1994

Předseda senátu
JUDr. Jiří BERNÁT

